

MAGAZIN

MLADÉHO ZDRAVOTNÍKA

první pomoc • zábava • kvízy • fotoseriály • zajímavosti •

poradna • rozhovor

ZAPAMATUJ SI

První pomoc není věda, budem vědět, co je třeba.....	3
Lékárnička.....	5
Velké krvácení.....	6
Šok.....	8
Resuscitace – KPR.....	10
Stabilizovaná poloha.....	12

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Kakuro.....	7
Křížovka.....	9
Sudoku.....	12
Matematická pohádka.....	13
Kris Kros.....	16
Kakuro.....	18
Sudoku.....	19
Osmisměrka.....	20
Crossword puzzle.....	23
Crossword.....	25
Sudoku.....	25
Najdi 10 rozdílů.....	29
Osmisměrka.....	31
Dotazník s otazníkem.....	34
Jak vznikl bungee jumping.....	34
Křížovka.....	38
Osmisměrka.....	40
Kakuro.....	44
Sudoku.....	47

UKAŽ, CO VÍŠ

Bezvědomí.....	11
Polohování poraněných.....	17
Evakuační zavazadlo.....	30
Doplňte si kostlivce.....	36
Test rozumových schopností.....	41
Test z historie.....	42
Test z kultury.....	43
Test pro mladé zdravotníky I. stupně.....	45
Test pro mladé zdravotníky II. stupně.....	46

ZAJÍMAVOSTI

Krev.....	19
Ženevská konvence.....	21
Kapka vody.....	24

FOTOSERIÁL

Kardiopulmonální resuscitace.....	28
Tepenné krvácení.....	33

ZÁBAVA

Zahrajte si.....	32
Výprava za všežravou rostlinou.....	26

OSOBNOSTI

Rozhovor - No Name.....	4
Poradna Evy Čerešňákové.....	39

SPRÁVNÁ ŘEŠENÍ.....	48
---------------------	----

První pomoc není věda, budem vědět, co je třeba

Důležitá telefonní čísla:

- 112 – integrovaný záchranný systém
- 150 – hasiči
- 155 – rychlá zdravotnická pomoc (RZP)
- 156 – městská policie
- 158 – státní policie

Volání RZP:

- jméno, místo – adresa, orientační bod
- počet a věk poraněných osob a druh zranění
- případné další důležité údaje (únik plynu, zaklíněná osoba...)
- telefonní číslo volajícího

Telefon pokládá první dispečer RZP.

Při volání z mobilního telefonu uvádíme i město, kde se nacházíme, nebo které je v blízkosti!

Záchrannou službu volám vždy, pokud se jedná o **stavy bezprostředně ohrožující život:**

- masivní krvácení
- bezvědomí
- zástava dechu a srdeční akce
- šok
- pneumotorax (otevřené poranění hrudníku)

Najdu-li zraněnou osobu, co udělám?

Zakroužkuj správné odpovědi

nevšímám si poraněného

odejdu

volám záchrannou službu

zavolám dospělou osobu

zajistím bezpečný prostor (např. označím autonehodu)

začnu poskytovat první pomoc

vezmu poraněnému mobilní telefon

myslím na své bezpečí

zavolám kamarády a díváme se na poraněného společně

No Name

Jaké předměty Vás ve škole nejvíc bavily?

Vilo: Mňa najviac bavili prírodné vedy, ako biológia a chémia a pôvodne som chcel byť zoológom.

Igor: Ja som mal rád prírodopis a Slovenčinu.

Tento časopis je určen deťom, ktoré sa učí prvú pomoc a leckdy jej umí lépe než dospelí. Dostali ste se někdy do situace, kdy jste museli poskytnout první pomoc? Věděli jste si rady?

Igor: Ja som akurát zachraňoval bráču Ivana, keď sa topil. Inak som sa v ohrození niekoho, alebo vlastného života ešte nevyskytol.

Vilo: Kdeže som absolvoval civilnú – vojenskú službu v nemocnici, ako ošetrovateľ, tak som sa stretával so záchranou života takmer každý deň. Okrem toho som absolventom zdravotníckej školy (zubná technika), takže som vlastne povinný podávať prvú pomoc a samozrejme viem aj ako.

Zpíváte slovensky a tady v Čechách už slovenština není denně slyšet z televize. Jak Vám rozumí mladí čeští fanoušci? Vlastně jste u nás tak trochu šířitelé slovenštiny.

Vilo: Sme radi, že spievame po slovensky naše skladby, ktoré majú slovanskú melodiku, ktorá je nám prirodzená a ľubozvukná. Naše jazyky sú natolko blízke, že väčšina Čechov nám rozumie, aj keď niektorí mladší s tým majú isté problémy. Ale stáva sa, že ak nám nerozumejú, tak sa na to opýtajú a my im to radi vysvetlíme.

Jak to probíhá, když vzniká v kapele nová písnička?

Igor: Musí ťa niekto, prípadne niečo nakopnúť a už je to len remeslo....no podstatné je, že nejestvuje presný popis zniku piesne. Každá proste vzniká iným spôsobom.

Co nového chystáte v současné době?

Vilo: Kapela No Name v súčasnej dobe vydáva nový album s názvom V rovnováhe. Je na ňom skvelých jedenásť skladieb. Už si ich stačí len vypočuť ☺.

Jak jste se dali jako kapela dohromady? Chtěli jste se živit hudbou odkakživa nebo to přišlo samo?

Igor: V podstate sme boli pre toto fungovanie predurčení. Od malička sme vyrastali na muzike, keďže náš tато bol muzikant 20 rokov. Je preto logické, že nás ťahalo týmto smerom. Inak keď ste štyria bratia muzikanti, je ľahké skončiť ako kapela ☺.

Hrajete na různé hudební nástroje, chodili jste jako děti do „hudby“ nebo jste se učili až jako dospělí? Byli jste pilní a cvičili denně, nebo jste chodili „za kytaru“?

Vilo: Všetci máme nejaké hudobné vzdelanie a už od detstva sme chodili na hudobné školy. Zoli skončil klavír na konzervatóriu a teraz pokračuje v štúdiu na vysokej škole. Igor študoval klavír ako súčasť hudobnodramatického odboru na konzervatóriu. Roman má ukončený klavír na LŠU. Ivan po ukončení gymnázia pokračoval na konzervatóriu v štúdiu bicích. Dušan ešte stále študuje gitaru a ja som vyštudoval druhý stupeň v hre na klarinet na LŠU.

V kapele jsou 4 bratři, jak to probíhalo u Vás doma, když jste byli malí, kdo měl návrh a kdo byl otloukánek? Přeneslo se to do současné doby?

Tak náš „malý“ Dušan je pre nás starších stále malým bratom. On to síce nechápe, ale mne sa bežne stáva, že svojho syna volám Duško. Inak my starší sme medzi sebou vlastne akoby vyrovnaní. Rešpektujeme sa a preto to všetko tak dobre funguje.

LÉKÁRNIČKA

CO K ČEMU POUŽIJÍ?

Hydrofilní obinadlo – nesprávně se mu říká obvaz. Použijeme jej pro vytvoření obinadlového obvazu na ránu, odřeninou, popáleninu či jakékoli jiné poranění. Pokud je jednotlivě zabalený, bývá sterilní.

Hotový obvaz – je obinadlo s připevněným polštářkem. Liší se počtem polštářků (jeden nebo dva), první polštářek bývá připevněn napevno, pokud je další, je posuvný. Polštářek přikládáme na ránu, hotový obvaz je ideální pro vytvoření tlakového obvazu.

Rychloobvaz – čili náplast s polštářkem použijeme pro ošetření drobných ran. Jeho přiložení je rychlé a dobře drží na ráně, ale polštářek má omezenou velikost, takže na větší rány nevystačí.

Elastické (pružné) obinadlo – se používá pro obvazy, které mají zpevnit určitou část těla, například podvrtnutý kotník. Elastické obinadlo dostatečně utahujeme, aby opravdu zpevňovalo, ale přitom neškrtilo.

Gáza – jsou kousky sterilní (nebo nesterilní) látky - mulu, prodávají se v různých velikostech. Jednotlivě balené bývají sterilní a použijeme je přímo na ránu. Balíčky po více kusech se při první pomoci použijí k otírání, nanesení krému a podobně.

Náplast bez polštářku – je velmi užitečná pro přichycení sterilního krytí a vytvoření náplastových obvazů.

Trojčipý šátek – použijeme pro šátkové obvazy. Jsou rychlé a pokryjí velkou část těla, ale šátek je vždy nesterilní, takže jej musíme podkládat sterilním materiálem, například gázou.

Jodisol – je desinfekce, která obsahuje jód. Hodí se k desinfikování při vytahování klíštěte. Do rány by byla vhodnější jiná desinfekce, například peroxid vodíku nebo Betadine. Pokud si nejsme jistí, co použít, nebo pokud nemáme nic k dispozici, je lepší ránu pouze důkladně vymýt čistou vodou.

Resuscitační rouška – využijeme ji při poskytování umělého dýchání. Jedná se o plastovou fólii vybavenou ventilem nebo průduchem. Podle obrázku na roušce ji přiložíme poraněnému na ústa a přes ni provádíme umělé vdechy. Díky tomu nedochází přímo ke kontaktu úst záchránce s ústy poraněného a tím se podstatně zmenší riziko nákazy nějakou přenosnou nemocí.

Nůžky – by v lékárnice neměly chybět. Ideální jsou nerezové.

Velké krvácení (tepenné, žilní)

Jak poznáme?

Tepenné krvácení – krev z rány vystřikuje nebo pulzovitě vytéká, má jasně červenou barvu a protože je pod tlakem, bývá jí hodně. Tepenné krvácení ohrožuje život poraněného.

Žilní krvácení – krev z rány volně vytéká a má tmavší červenou barvu.

První pomoc

Při ošetřování krvácení **chráníme i sebe!!!**

Použijeme gumové rukavice, v nouzi igelitový sáček nebo větší množství látky.

Pomíchal se nám postup ošetření masivního krvácení.

Jak je to správně?

- A - kontrola životních funkcí
 - B - zvednout poraněnou končetinu
 - C - protišoková poloha
 - D - přitlačit ránu a postiženého položit
 - E - přiložit tlakový obvaz
 - F - volat ZRP
1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.

Víte, proč nemůže slimák utíkat? Protože by mu vlály oči.

„Pane doktore, já trpím nespavostí.“
„Zkuste počítat.“ „Já počítám.“ „A do kolika?“ „Tak do tří...“ „A to trpíte nespavostí!“ „No, někdy i do půl čtvrtý...“

Letí vrána po lese „Krá Krá“, najednou narazí do stromu, padne na záda a chvíli leží omráčená, pak se zvedne „Pípí“, „Kuku kuku“, „Huuuuu“, sakra jak to bylo???

Jenda a Standa se náhodou potkali na ulici: „Stando, proč máš pod okem modřinu?“ „Včera jsem se modlil Otčenáš, a když jsem říkal;... a zbav nás všeho zlého,“ podíval jsem se náhodou na tchyni...“

KAKURO

Do prázdných políček řádku či sloupce doplň různá (tj. neopakující se) čísla od 1 do 9 tak, aby jejich součet vždy odpovídal číslu zadanému vlevo od části příslušného řádku nebo nad částí příslušného sloupce.

		23	10			34	15	
	13				16			
4			28	13				
29			2					
12			15					10
		16			16			
	3	34			16			
31		6	1	4	7			
8			15					
			14			23	3	
	22				10			
	3				15			
29		4	5	3	8	6		
10					16			

Jízda vlakem. Matka s chlapcem a naproti sedí pán. Hoch opakuje vše po spolecestujícím. „Paní, laskavě řekněte tomu chlapci, ať se po mně pořád neopíčí!“ „Pepičku, nedělej ze sebe furt idiota!“

ŠOK

Reakce organismu na velkou zátěž (zranění). Mozek se brání nedostatečnému zásobení krví.

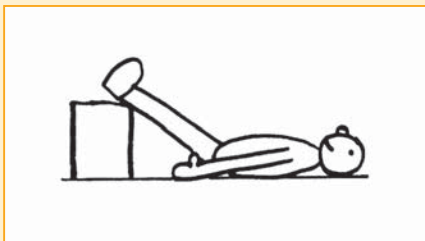

Jak vypadá poraněný v šoku?

Zakroužkuj správné příznaky šoku:

- a) pomalá tepová frekvence
- b) červený obličej
- c) bledé končetiny a obličej
- d) pomalé dýchání
- e) studený pot
- f) zrychlené povrchní dýchání
- g) rychlé mluvení
- h) poruchy vědomí , až bezvědomí
- i) velká žízeň, sucho v ústech
- j) pocit velkého tepla
- k) ospalost, apatie, dezorientovanost
- l) úzkost, neklid
- m) zrychlený, špatně hmatný tep
- n) agresivita
- o) chuť k jídlu
- p) nevolnost až zvracení
- q) pocit zimy
- r) pocit slabosti, závratě

PROTIŠOKOVÁ POLOHA

Ptá se chlapec maminky: „Proč se maluješ, mami?“ „Abych vypadala hezky,“ vysvětluje maminka. Klučina se zamyslí: „A za jak dlouho to začne účinkovat?“

„Pane řidiči, vy jste pill!“ „To není pravda, pane policajt, Bůh je svědek!“ „To se uvidí, vystupte si oba!“

KŘÍŽOVKA

Přijde pacient k doktorovi: „Pane doktore, já jsem poslední dobou nějaký nejistý. A ... viz tajenka.

	VYNIKAJÍCÍ JIDLO	LANO S UVÁZANÝM OKEM	VYSOKÁ KARTA	CHEMICKÁ ZNAČKA PLATINY	SPOJKA	MEDVĚDÍ PRAČKA			SLOVENSKÝ "PANT"	
PŘIPEVNIT K SOBĚ							ŽENSKÉ JMÉNO	CHEM. ZN. FOSFORU		BRATR ÁBELŮV
NÁSTRAHA					REKLAMNÍ TISKOVINA			JEDOVATÝ JEHLICNAN		
NEJVYŠŠÍ KARTA				MASA SNĚHU						
TÁZACÍ ZÁJMENO			DO NÁSTRAHY	OTVOR						
			NOČNÍ DRAVEC							
SPOJKA		ŽLUTÝ NEROST					POLEVA NA DUKÁTOVÉ BUCHTIČKY	NĚMECKÝ "ON"	JEDNOTKA SÍLY	
		TEPLÝ NÁPOJ							PŘEDLOŽKA PRO 3. PÁD	
SOUZVUK TÓNŮ						CENNÝ PÁPÍR				SPZ KARLOVÝCH VARŮ
						OBLOHA				
VYVŘELÉ MAGMA					KUNOVITÁ ŠELMA					
					RVAČKA (nespisovně)					
ŽENSKÉ JMÉNO				VČELÍ PRODUKT				VLÁKNO	ŘÍMSKÁ PĚTKA	
				ČÁST OBLIČEJE					PRAMÁTI	
UKAZOVACÍ ZÁJMENO			TAJENKA							ANGLICKÝ NEURČITÝ ČLEN
			PŘEDLOŽKA							
SPOJKA		NA SPODNÍ ČÁSTI					ŽENSKÉ JMÉNO			
		PŘEDLOŽKA					PŘEDLOŽKA PRO 7. PÁD			
	BODAVÝ HMYZ					PŘENOSNÉ PŘÍSTŘEŠÍ				

U řiditele cirkusu zvoní telefon: „Haló, nepotřebujete mluvícího koně?“ „To je ale hloupý vtip. Mluvící koně neexistují!“ Ředitel položí sluchátko a telefon zvoní zase: „Určitě nechcete mluvícího koně?“ „Ne, nashledanou!“ Po chvíli zvoní telefon potřetí: „Haló, to jsem znova já. Jenom vás prosím, nezavěšujte, velmi těžko se mi kopytem vytáčejí čísla!“

Ptá se doktor sestry: „Vzala jste tomu pacientovi krev?“ Sestra na to: „Ano, pane doktore, čtyři litry, víc jí neměl.“

RESUSCITACE – KPR (kardiopulmonální resuscitace)

nedýchá-li poraněný → zahájit nepřímou srdeční masáž a umělé dýchání

Technika umělého dýchání

1. položit na záda
2. kontrola dutiny ústní a její případné vyčištění
3. záklon hlavy – u malých dětí zaklonit lehce
4. vdechovat do úst u dospělých
do úst a nosu zároveň u dětí (mladších 1 roku)

U dýchání do úst je třeba ucpat nos.

Vdech musí trvat cca 1 sekundu a musí se zvednout hrudník postiženého.

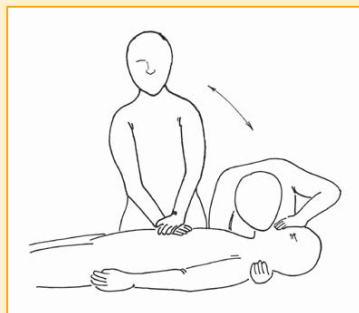
Technika nepřímé srdeční masáže

1. položit na záda na tvrdou podložku
2. nepřímá srdeční masáž:
 - provádět na holém těle
 - položit hranu dlaně na prostředek hrudní kosti
 - dlaň druhé ruky přiložit na hřbet ruky
 - naklonit se nad postiženým, ruce napnuté v loktech držet kolmo k hrudníku postiženého
 - stlačovat hrudník 2x za sekundu, cca 100x za minutu, 4 – 5 cm hluboko

RESUSCITAČNÍ POMĚR

POČET STLAČENÍ : POČET VDECHŮ

! 30 : 2 !

Rozdělte následující úkony podle toho, zda se provádějí vždy, nebo jen u dospělých, nebo jen u dětí.

	Vždy	U dospělých	U dětí
Resuscitaci zahajujeme pokud poraněný nedýchá, zjišťováním tepu na krční tepně se nezdržujeme			
Před zahájením resuscitace voláme RZP			
Nejprve 1 minutu resuscitujeme a poté voláme RZP			
Resuscitaci zahajujeme 30 stlačeními hrudní kosti			
Resuscitaci zahajujeme 5 vdechy			
Vdechujeme do nosu i úst poraněného			
Stlačujeme dvěma prsty v dolní třetině hrudní kosti			
Stlačujeme hranou dlaně uprostřed hrudní kosti			
V resuscitaci pokračujeme až do příjezdu RZP			
Resuscitujeme poměrem 30 stlačení : 2 vdechy			

BEZVĚDOMÍ

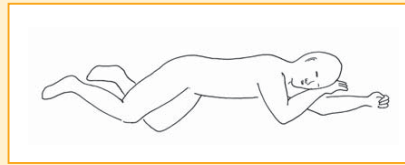
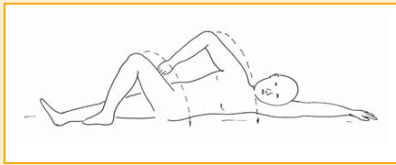
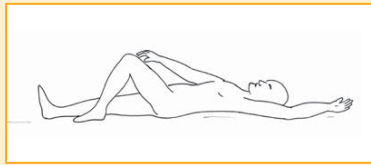
Postup ošetření bezvědomého

Z vyznačených slov vyberte to správné.

1. poraněného nejprve **oslovíme / polijeme studenou vodou**
2. poté s ním zatřeseme
pokud je na břicho, přetočíme ho **na záda / na bok**
3. provedeme bolestivý podnět (štípnutí do ucha nebo hřbetu ruky)
4. zkontrolujeme **oční zorničky / dutinu ústní**
5. případně vyčistíme
6. **zakloníme / předkloníme** hlavu
7. provedeme kontrolu **možných zlomenin / dechu - poraněný dýchá**
8. zjistíme případná další poranění a ošetříme
9. provedeme **stabilizovanou / protišokovou** polohu
10. zajistíme tepelnou pohodu
11. nadále kontrolujeme **barvu v obličeji a na rukou / dech a tep**
12. voláme RZP

STABILIZOVANÁ POLOHA

SUDOKU

Cílem hry je doplnit chybějící čísla 1 až 9 tak, aby platilo, že v každé řadě, v každém sloupci a v každém z devíti čtverců byla použita vždy všechna čísla jedna až devět. Pořadí čísel není důležité. Čísla se nesmí opakovat v žádném sloupci, řadě nebo v malém čtverci.

2			7	4	5		8	
							1	2
7			2				3	
	7	5	1	2				9
				6				
	6			3	8	5	7	
		1			2			8
	4	7						
	2		3	7	1			4

Žil byl jeden chudý, ale chytrý, bystrý a matematicky vzdělaný chlapec, který si velmi rád četl pohádky o chudých chlapcích, kteří ve světě přišli k pokladu. Jmenoval se, řekněme, Honza. Když dorostl do toho správného věku, rozhodl se, že se vydá do světa, aby také přinesl svůj poklad. Doma ho nebylo možno udržet ani párem koní. A tak nakonec rodičové povolili a Honzu do světa pustili. Po dlouhé a strastiplné cestě Honza, už značně unavený a hladový, došel do domku, ve kterém bydlel dědeček. A podle všech pohádkových pravidel je jasné, že to byl kouzelný dědeček. Honza tedy vešel do jeho domku a říká: „Dobrý den, jsem Honza, chudý a poctivý chlapec a rád bych si vysloužil poklad.“ Dědeček byl dost překvapen Honzovou směrností a tak řekl: „Tady máš 10 matematických úloh. Pokud je všechny správně vyluštíš, poklad Tě nemine.“ Honza se tedy pustil do příkladů.

Měla koza sedm kůzlát. Jednou musela stará koza odejít do města. Neodešla snad ještě ani na kraj lesa a už tu byl vlk. „Kůzlátka, otevřete vrátka, to jsem já, vaše maminka,“ žadonil vlk. „I my dobře víme, že jsi vlk a že nás chceš sežrat,“ odvětila kůzlátka. „Ale buďtez, když neuhodneme číslo, které si ty, vlku, budeš myslet, otevřeme vrátka. Uhodneme-li však, neotevřeme.“ Vlč na jejich návrh přistoupil, protože byl hloupý. „Už si myslím číslo,“ řekl vlk. „Dobrá,“ pravilo první kůzle, „přičti k němu pět.“ „A výsledek násob dvěma,“ pravilo druhé kůzle. Třetí kůzle chtělo, aby od výsledku odečetl šest, čtvrté kůzlátko, aby výsledek dělil třemi. Páté chtělo přičíst patnáct, šesté násobit čtyřmi a poslední sedmé kůzlátko řeklo: „Ted už jenom odečti patnáct a řekni nám výsledek.“ Vlčkovi dalo počítání řetězce zabrat, ale nakonec vyhrkl výsledek: „Šedesát devět.“ Kůzlátka po chvílce přemýšlení řekla vlčkovi číslo, které si původně myslel. Vlč zavrčel, bouchl vrátky, stáhl ocas a běží zpátky. No a jaké to bylo číslo?

Když sežerou tři kočky tři myši za tři minuty, za kolik minut sežere sto koček sto myši?

Malinký šnek leze na vysoký sloup. Za celý den vyleze o 2 metry. V noci spí, takže o 1 metr sklouzne dolů. Za kolik dnů se dostane až nahoru (a zjistí, že tam nic zajímavého není), když sloup měří 6 metrů?

Honzík si na silnici pouští autíčko a mašinku na baterie (my víme, že se to nemá, ale pro příklad je důležité, aby měl dlouhou rovnou dráhu). Mašinka ujede za 1 minutu 50 metrů, autíčko 75 metrů. Chtěli bychom vědět, o kolik kilometrů předjede autíčko mašinku za 1 hodinu od startu, když startují oba stejným směrem ve stejnou chvíli.

Jeden obchodník měl 5 synů, když zemřel, zjistili synové, že všechny své dukáty mezi ně rozdělil takto: první syn dostane jednu třetinu druhý syn jednu čtvrtinu třetí syn jednu šestinu čtvrtý syn jednu osminu pátý syn zbylé 3 dukáty. Kolik dukátů měl obchodník?

Ve vysoké věži, až úplně na jejím vrcholu je zavřená princezna. Statečný Jakub ji chce zachránit, ale nejdříve si spočítá, jak dlouhé lano bude potřebovat. Jakub měří 150 centimetrů (je to ještě chlapec) a jeho stín má 2,5 metru. Stín věže je dlouhý 30 metrů. Kolik metrů měří věž?

Princ Jiří se ucházel o ruku princezny Jarmilky. Napsal jí dopis, ale udělal v něm spoustu pravopisných chyb.

Zde je princův dopis:

„Milá Jarmilko, již před dávnými dobami, kdy jsme se seznámili, jsem k tobě zahořel láskou. Naše setkání ve mě zanechalo své stopy a já ti musím přiznat, že ses mi moc líbila. Vždycky jsem si mislel, že si vezmu običejnou dívku, ale ty jsi prostě vyjímka. Tvé krásné vlasy, které se ti vlnili po tvých ramenou a tvoje voči, které se na mě tak bistře koukali, to mě prostě uchvátilo. A což teprve, když jsi na mně promluvila, a já jsem uslíšel tvůj lý-bezný hlas. Chtěl bich si tě vzít a mít s tebou svadbu. V mém království máme krásnou přírodu s pěknými kytičkamy a hodnými zvířaty. Na mém hradě je příjemné bidlení a já se brzi stanu králem našeho království. Tak si mě, Jarmilko, prosím tě vezmi. Tvůj princ Jiří.“

Jarmilka mu odpověděla:

„Za každou Tvoji chybu musíš počkat 1 rok, než si Tě vezmu. Ted' je mi 20 let, tím pádem bych se vdávala v letech. A to už je na mě trochu pozdě. Tak si najdi jinou princeznu nebo se nauč pravopis.“

V kolika letech by si Jarmilka vzala Jiřího, když za každou pravopisnou chybu přičtete k jejím 20 letům 1 rok?

Kočka chytila myš. A jak je kočičím zvykem, chtěla si s myší trochu pohrát. A protože to byla kočka učitele matematiky, dala myši úkol. Pokud myš správně vyřeší příklad, kočka ji pustí. Úkol byl: Doplň číslo na vrcholek pyramidy místo otazníku. Myš se nenechala zahanbit a protože nechtěla být sežrána, brzy přišla na správné řešení. Dokážete to také?

		?			
	20		28		
	8		12	16	
3		5		7	9
1	2		3	4	5

Myslím si číslo. Můžete ho rozdělit na polovinu i na třetinu a dostanete celé číslo. Když k mému číslu přičtete jedničku nebo odečtete jedničku, dostanete prvočíslo. Když od mého čísla odečtete 3, dostanete číslo, které je třetí mocninou jiného čísla. Poslední nápověda říká, že to bylo dvojciferné číslo. Jaké číslo jsem si myslel?

Byl jsem na výletě, viděl jsem spoustu pamětihodností a navštívil spoustu lidí. Projel jsem tyto státy: Itálie, Španělsko, Bulharsko, Švédsko a Lotyšsko. V hlavních městech těchto států jsem navštívil své známé. Kolik lidí jsem dohromady navštívil, když moji známí bydlí v těchto městech.

- Paříž – 1 známý
- Řím – 2 známí
- Lisabon – 3 známí
- Madrid – 4 známí
- Sofie – 5 známých
- Bukurešť – 2 známí
- Kodaň – 3 známí
- Stockholm – 2 známí
- Riga – 3 známí
- Vilnius – 1 známý

Honzovi to trvalo celý den, ale k večeru přišel s deseti čísly. Ty napsal do tabulky a pak už jen podle klíče dosadil příslušná písmena. A opravdu byl velmi překvapen, co získal. Dokážete také získat dědečkův poklad?

Výsledky

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
										správné řešení
										písmeno

Klíč k řešení

1	D	3	R	7	T	12	K	18	I	25	P	42	Ř
1,5	Ě	4	Ř	8	Í	13	R	20	Ý	30	T	46	Q
2	H	5	P	9	É	14	D	21	C	35	Ž	48	O
2,5	L	6	Ý	10	L	16	S	24	L	40	V	50	F

Je snad něco horšího, než najít červa v jablku? Ano – najít tam jen půlku.

Která tři slova slyší žralok nejraději, když pluje za lodí? Muž přes palubu!

Proč má pes ocas? Aby se nepřevrátil, když vyplázne jazyk.

Co je nejlepší čtyřnohý přítel člověka? Postel!

Jak pozná eskymák, že zamrzl vzduch? Ptáci chodí pěšky.

„Když to vyhodíš do vzduchu, je to nic. Když to dopadne, je to tisícovka. Co to je?“ „Nevím, ale kdybych to věděl, dělal bych to od rána do večera.“

Když se to vyhodí nahoru, je to hnědé. Když to dopadne, je to bagr. Co to je? Kindervejce.

Jaký rozdíl je mezi velbloudem a člověkem? Velbloud vydrží týden nepít a pracovat. U člověka je to obráceně.

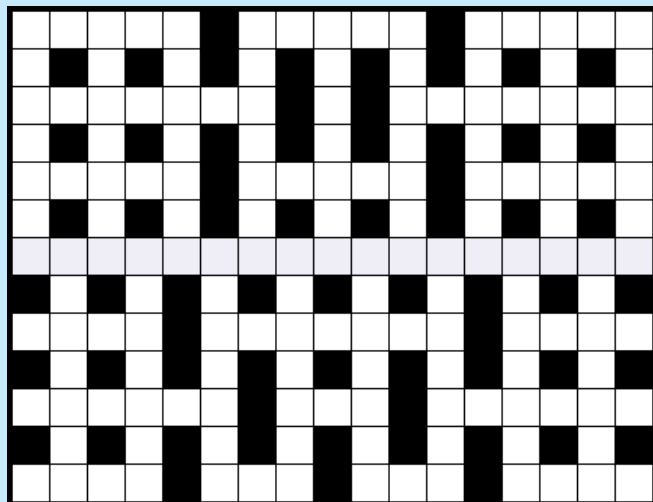
Víte, jak se dělá sušené mléko? To se krávám nedá týden napít a pak se jim vypráší veno.

Víte, proč nemají komáři svítící zadečky jako světlušky? Protože by to večer u rybníka vypadalo jako v Las Vegas.

KRIS KROS – ADOLF BORN

Grafik a ilustrátor Adolf Born (1930) svými kresbami ilustroval více než 200 knižních titulů a je jedním z předních tvůrců českého animovaného filmu. Nejčastěji spolupracuje s Milošem Macourkem a Jaroslavem Doubravou, s nimiž natočil řadu převážně dětských filmů - Mach a Šebestová, Opička Žofka, Hugo a Bobo. Jeho práce byla několikrát oceněna, např. ... (**tajenka**) 1974 v rámci Světové výstavy v kanadském Montrealu.

3	ODKUP	BÉLOKUR	SOLITÉR
AKR	TABÁK	DESÁTEK	TORTURA
LVI	TOVAR	IMPULZY	TRAKTOR
TUK	TUBUS	IMUNITA	TUTOVKA
4	VŘENÍ	KAMELOT	TVRDOST
OSMA	6	KONIPAS	UPRCHLÍK
OŤEP	PRŮLOM	MILIBAR	VŘETENO
ŘASY	TITULY	NETŘESK	17
TETA	7	NOTÝSEK	TAJENKA
5	AUTOMAT	REOSTAT	
DAMAN	AUTORKA	ROK MÍRU	

„Pepíčku, vysvětli mi, jak to, že ze všech předmětů kromě matematiky máš pětky?“ „Protože závěrečnou písemku z matematiky píšeme až zítra!“

Přijde Pepíček pozdě do školy a omlouvá se: „Promiňte, já jsem se opozdil, protože jeden pán na autobusové zastávce ztratil desetikorunu.“ „A ty jsi mu ji pomáhal hledat?!“ „Ne, já jsem na ní stál!“

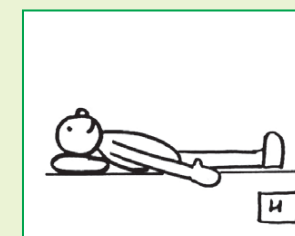
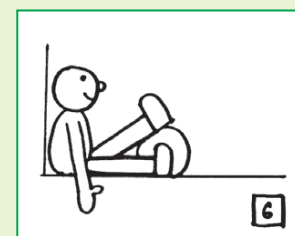
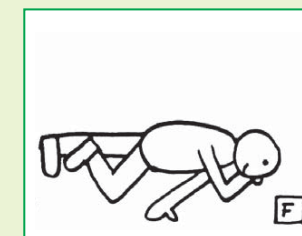
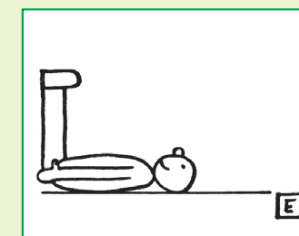
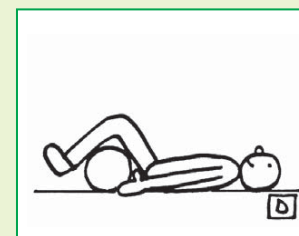
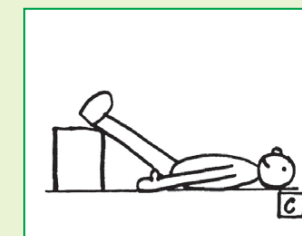
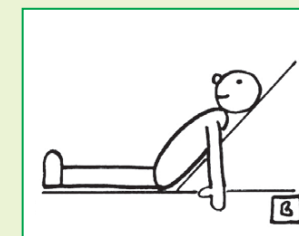
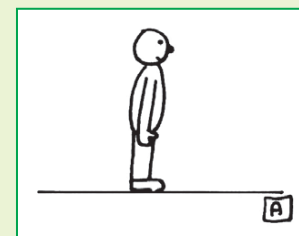
POLOHOVÁNÍ PORANĚNÝCH

Polohování poraněných je velmi důležitá součást první pomoci. Správná poloha může stav poraněného velmi rychle zlepšit, špatná zase velice zhoršit.

Dokážete přiřadit správnou polohu podle obrázku k těmto poraněním?

1. Bezvědomí, dýchá
2. Otevřený pneumotorax
3. Mdloba
4. Podvrtnutý kotník
5. Špatná poloha, takto poraněného neošetřujeme
6. Uzavřené poranění břicha po úderu
7. Otřes mozku, při vědomí
8. Popáleniny 2. stupně na dolních končetinách, šok

KAKURO

Do prázdných políček řádku či sloupce doplň různá (tj. neopakující se) čísla od 1 do 9 tak, aby jejich součet vždy odpovídal číslu zadanému vlevo od části příslušného řádku nebo nad částí příslušného sloupce.

	16	28				15	3	
8						4		
			28	5	41			
41			7	4	8			
	15		3		5			
7							5	
14			4	6				
			24					
41					7			
		23	6					
		7			4	13	5	
16	4							
28			2		6			
12						11		

„Proč je bleší cirkus zavřený?“ „Protože naše hlavní artistka utekla s nějakým pudlem!“

Starší pán, celý nervózní, hledá cosi na chodníku. Jde okolo policajt a ptá se: „Mohu vám pomoci? Co jste ztratil?“ „Žvýkačku!“ „A to jí hledáte?“ „Ano, měl jsem na ní přilepené svoje umělé zuby!“

KREV

Krev je kapalná tkáň.

V lidském těle je 5–6 litrů krve. Přesné množství krve je 60 mililitrů na 1 kilogram tělesné hmotnosti.

Je složená z krevní plazmy a krevních buněk (červené krvinky, bílé krvinky, krevní destičky). 1 mililitr krve obsahuje 4–6 milionů červenýchrvinek, 5 až 8 tisíc bílýchrvinek a 150 až 400 tisíc krevních destiček.

Hlavní funkcí krve je dopravovat živiny do tkání a odvádět odpadní produkty z tkání.

Krev se také podílí na udržování stálého prostředí a teploty v lidském těle, rozvádí vitamíny a hormony a pomáhá při obraně těla proti infekci.

Červené krvinky (erythrocyty) – nemají buněčné jádro, jsou to neplnohodnotné buňky. Obsahují hemoglobin (červené krevní barvivo) a rozvádějí do tkání kyslík. Zpět odvádějí oxid uhličitý. Tvoří se v kostní dřeni velkých kostí. Vznik červené krvinky trvá zhruba sedm dní a její životnost je kolem 120 dnů. Staré či poškozené krvinky jsou odstraňovány ve slezině. V červených krvinkách zdravého člověka jsou vázány cca 3,5 g železa.

Bílé krvinky (leukocyty) – jsou krevní buňky. Jsou částí imunitního systému a mají schopnost ničit viry, bakterie, plísňe, cizorodé částice a vůbec všechny organismy cizí materiály. Bílýchrvinek známe mnoho druhů, jednotlivé typy se od sebe liší velikostí i způsobem, jakým se podílejí na obraně organismu. Schopnost fagocytózy – bílé krvinky jsou schopny pohltit určité množství cizorodých látek a „nepřátele“ v našem těle.

Krevní destičky (trombocyty) jsou bezjaderná tělíska se schopností přilnavosti a shlukování se. Jsou důležité při zástavě krvácení. **Srážení krve** je přeměna tekuté krve v nerozpustný gel.

Krevní plazma je v podstatě vodní roztok obsahující 90 % vody, 7 % plazmatických bílkovin, 0,9 % anorganických solí a roznášené látky (cukry, lipidy, hormony ...).

SUDOKU

Cílem hry je doplnit chybějící čísla 1 až 9 tak, aby platilo, že v každé řadě, v každém sloupci a v každém z devíti čtverců byla použita vždy všechna čísla jedna až devět. Pořadí čísel není důležité. Čísla se nesmí opakovat v žádném sloupci, řadě nebo v malém čtverci.

9	1		4		6		5	
						4		9
6			5			2		
	6		3					7
	3		9	6	4		2	
1					2		3	
		3			5			4
4		6						
	2		8		3		9	5

OSMISMĚRKA

Vběhne chlap do hospody celý udýchaný a ptá se hned u prvního stolu: „Chlapi, kdo tady má velkého, černého, tlustého psa s bílým obojkem?“ „Tady nikdo.“

Odpověď najdeš v tajence, kterou tvoří 22 nevyškrtaných písmen. Vyškrtávaná slova se v půlce lomí do písmene L.

O	V	N	Í	K	T	R	A	A	K	I	R	K
C	J	M	Á	N	A	S	T	A	T	S	T	A
A	A	T	E	P	K	L	T	M	K	S	N	M
R	Y	B	A	N	R	O	P	A	Á	E	I	E
P	O	K	Ř	O	O	T	O	M	Ř	D	C	E
V	Č	Z	Í	M	Á	R	A	K	A	I	M	C
A	T	E	K	I	T	N	A	S	N	A	V	A
R	CH	R	Š	P	D	K	Ř	E	O	P	E	R
A	O	Í	U	P	A	L	O	L	T	O	P	A
K	Š	A	M	M	R	E	O	Ň	E	Á	Z	K
N	A	B	C	E	E	Ě	A	L	L	K		
R	J	L	N	I	A	P	C	D	P	E	O	P
O	A	Í	T	K	O	L	R	I	O	N	R	E
T	K	A	Č	L	Í	A	S	P	D	L	E	F
L	N	I	K	K	E	Š	Á	N	A	I	D	N
U	R	Í	N	A	F	T	R	A	I	R	S	I
B	E	A	K	A	R	B	A	T	E	C	D	K
M	K	R	K	R	P	K	R	R	R	A	E	O
A	V	Á	O	L	I	V	Ř	A	K	T	E	T
T	I	Z	I	T	A	K	I	F	A	N	L	E

Antimon, apartmá, bankrot, baterka, blatník, disketa, epoleta, erotika, inferno, intrika, kadidlo, karavan, kondice, koňadra, kotelna, krakatice, leopard, makaron, mandoň, maškara, míchačka, motorka, mušketa, operace, panička, plakáty, plátenice, potlesk, pracovník, preclík, ramínko, rarášek, rekvizita, rozkrok, rybařík, sadista, slamník, stařena, statkář, tamburína, trafiká, trvalka, zápisnice.

Jdou takhle dva policajti po ulici a jeden povídá: „Hele vidíš? Tamhle na rohu leží slupka od banánu.“ „Vídám, to budu zase pomláčeněj.“

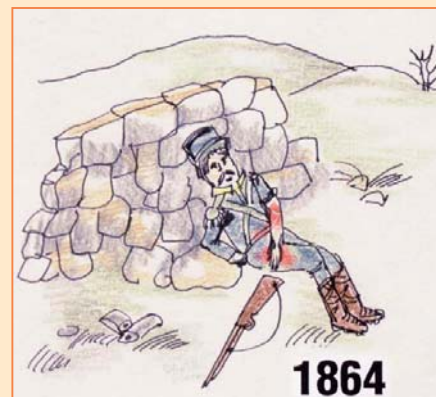
Zastaví policajt na křižovatce auto a povídá: „Počtvrté jsem vás dnes zastavil a počtvrté vám říkám, že vám teče chladič!“ Řidič se vykloní z okna a odpoví: „A já vám počtvrté říkám, že jsem kropící vůz!“

ŽENEVSKÉ KONVENCE

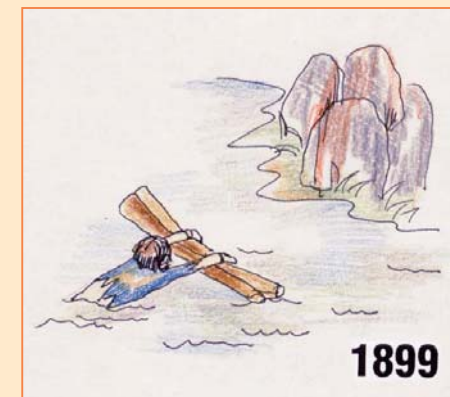
Ženevské konvence (dohody, úmluvy) jsou velmi důležitou součástí mezinárodního humanitárního práva. Jejich smyslem je během války chránit ty vojáky, kteří z nějakého důvodu (například protože jsou zranění, nemocní, zajatí a podobně) nemohou bojovat stejně jako chránit civilisty (ti se neúčastní bojů). Bylo by přeci velmi nefér do takových lidí střílet.

Ženevské konvence se postupně vyvíjely, ta první byla podepsána už v roce 1864. Jedná se o mezinárodní dohody, které podepsalo v současné době všech 194 států celého světa. Díky nim jsou během války chráněni zranění a nemocní vojáci, zdravotníci, nemocnice, zdravotnické sklady a sklady humanitární pomoci, automobily a jiné dopravní prostředky Červeného kříže, civilisté atd.

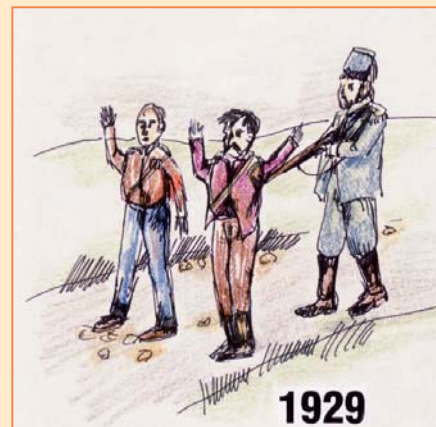
Do současné doby byly podepsány 4 Ženevské konvence.

1. Ženevská konvence o zlepšení osudu raněných a nemocných v polních armádách

2. Ženevská konvence o zlepšení osudu raněných, nemocných a ztroskotaných příslušníků ozbrojených sil na moři

3. Ženevská konvence o zacházení s válečnými zajatci

4. Ženevská konvence o ochraně civilních osob v době války.

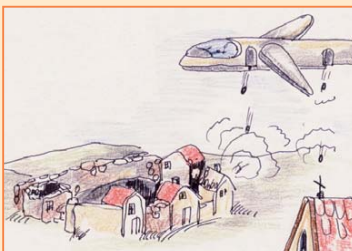
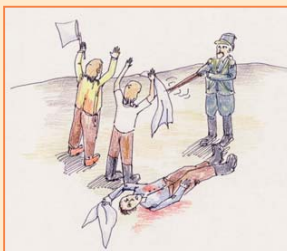
Pro vojáky všech armád z toho vyplývá, že musí:

- Chránit osoby, které nebojují nebo nejsou schopny boje – zraněné nebo nemocné nebo trosečníky.
- Chránit nepřátelské osoby, které padly do zajetí – člověk, který se vzdává, nesmí být zraněn nebo zabit. Zajatec má právo na respektování svého života, smí mu být doručena humanitární pomoc a smí si dopisovat se svou rodinou.
- Posbírat raněné a nemocné a ošetřit je.

Naopak bojující všech armád nesmí:

- Zabít osoby, které se vzdávají.
- Útočit tak, aby bylo způsobeno velké utrpení – dalšími smlouvami byly například zakázány chemické a biologické zbraně nebo nášlapné miny. Nelze tedy bojovat tak, jak si armády usmyslí, ale je nutné respektovat pravidla.
- Útočit na civilní obyvatele a objekty – smí se bojovat pouze proti vojákům a vojenským objektům.

V současné době používá Hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce (a za války i zdravotnická služba) 3 znaky, kterými označuje svoje pracovníky, budovy, auta nebo věci. Je to červený kříž nebo červený půlměsíc nebo červený krystal.

Z Ženevských konvencí dále vyplývá, že nesmí být zneužit znak Červeného kříže ani jiný z těchto znaků. Například nesmí být na budovách, autech a věcech, které nesouvisí s Červeným křížem. Toto je důležité ustanovení, které se velmi pečlivě střeží v době války (bylo by dost pohodlné, označit si například svůj sklad zbraní logem Červeného kříže – nikdo by do něj nestřílel), ale i v době míru.

CROSSWORD PUZZLE

L	H	T	H	U	M	B	T	W	X
I	E	Y	E	O	K	M	A	O	Y
P	A	G	F	A	V	N	R	B	B
S	D	B	Z	R	R	W	E	L	K
C	H	I	N	M	N	M	D	E	Z
K	V	A	T	O	E	B	L	D	C
L	T	O	O	T	H	L	U	F	N
M	O	U	T	H	K	N	O	S	E
F	I	N	G	E	R	X	H	B	C
W	Z	A	N	K	L	E	S	F	K

LEG EAR NOSE MOUTH KNEE TOOTH ARM FOOT HEAD NECK EYE SHOULDER FINGER THUMB LIPS CHIN ELBOW TOE ANKLE

Ve školce se ptá učitelka malé Evičky: „Copak to kreslíš?“ „Kočku.“ „A kde má ouška a ocásek?“ „Ještě je v pastelce!“

Učitel se ptá třídy: „Co je důležitější, Slunce nebo Měsíc?“ „Samozřejmě Měsíc,“ odpovídá Jenda. „V noci potřebujeme světlo, ve dne je jasno dost...“

Roztržitý profesor se místo do zrcadla dívá na kartáč. „Aha,“ povídá, „zase jsem se zapomněl oholit.“

Paní Nováková kupuje v krámě mražené kuře. Prodáváč se ptá: „Jaké chcete? Holandské, německé nebo české?“ „To je mi jedno, nebudu si s ním povídat.“

U soudu: „Obžalovaný, řekněte ještě jednou, jak jste se vloupal do toho trezoru!“ „Nemůžu, pane soudce, sál je plný mých konkurentů!“

Pan Novák křičí na Karla: „Měl jsi přivést mou dceru domů do půlnoci! A už je pět ráno a není to má dcera!“

KAPKA VODY

Každý den všichni automaticky otáčíme kohoutkem v koupelně nebo v kuchyni, každý den splachujeme WC, myjeme se, pereme. Kde se však bere voda v našich kohoutcích a kam mizí?

V České republice se pro přípravu pitné vody obvykle využívá povrchových zdrojů – řek a vodních nádrží. Voda z těchto zdrojů není v přírodním stavu pitná, a proto se před použitím musí upravovat v úpravárnách vody (tzv. vodárna). Cílem úpravy vody je odstranění nežádoucích chemických látek a především nebezpečných bakterií. Do vody se přidává speciální chemikálie tzv. koagulant, která z nečistot jako je prach, jíl nebo kousky rostlin vytvoří vločky. Tyto vločky se pak usazují ve velkých nádržích. Zbylé nečistoty se pak odstraní při filtraci. Na úpravě vody se však voda nefiltruje přes síto, plátno nebo papír jako doma, ale protéká silnou vrstvou písku a vločky se zachycují mezi jeho zrny. Posledním, ale o to důležitějším krokem, je dezinfekce vody, při které dojde k usmrcení choroboplodných zárodků. Dezinfekce se obvykle provádí chlórem nebo také UV zářením a ozónem. Pak už upravená voda putuje do rozvodné sítě. V té jsou zařazeny také další nádrže, vodojemy, kde se voda skladuje pro případ vyšší spotřeby.

A kam voda putuje poté, co se s ní umyjeme nebo ji jinak využijeme? Voda teče do stokové sítě (které obvykle říkáme nesprávně kanál). Stoka vodu přivede na čistírnu odpadních vod (i ta má svůj lidový, ale nesprávný název – čistička). I zde se voda čistí usazováním nečistot, jako při výrobě vody pitné. Ale hlavní práci za nás udělají neviditelné bakterie. Pokud jim vytvoříme správné podmínky pro život, dokážou z odpadní vody doslova „vyžrat“ spoustu škodlivých látek. Směs odpadní vody a bakterií se provzdušňuje ve velkých nádržích a pak odtéká na konečné vyčištění usazováním. Většina lidí si myslí, že na čistírně odpadních vod to nesnesitelně páchne a vůbec se jedná o odporné místo. Ale ve skutečnosti se v takovém provozu musí dodržovat přísné hygienické a bezpečnostní předpisy kvůli riziku infekce například žloutenkou z odpadní vody. Na zápach pak existují přísné limity stejně jako na kvalitu vypouštěné vody. Ale pokud se na

začátku čistírny podíváte na česlo, které zachycuje velké nečistoty, uvidíte, že odporné je hlavně to, co někteří lidé dokážou do kanalizace vypustit nebo vyhodit.

Správná úprava pitné vody a čištění odpadních vod je základní podmínkou fungování zdravé společnosti. Ještě v 19. století řádily v Evropě nemoci, jejichž názvy dnes znějí až exoticky – cholera, úplavice, tyfus. Za to, že dnes se s nimi u nás nesetkáme, vděčíme především pokroku ve výrobě pitné vody. Voda, která teče z kohoutku je přísně kontrolována po zdravotní stránce a požadavky na ni jsou přísnější než na vodu balenou. Přesto i dnes celá řada lidí odmítá pít „vodu z vodovodu“ a raději chodí do různých studní a studánek, kde kvalitu vody nikdo nekontroluje. Kvalitnímu čištění odpadních vod vděčíme za to, že ve většině našich řek se dá zase koupat, vrací se k nám dřívě vymizelé druhy jako losos nebo rak. I přes to, že mnoho lidí na kvalitu čištění odpadních vod nadává, nedělají nic pro její zlepšení. Při tom každý může přispět. Třeba tím, že nebude do veřejné kanalizace pouštět odpad z mytí auta, nebude používat drtič odpadů, do kanalizace nebude splachovat léky, tuky a chemikálie. Pomoci můžeme i používáním pracích a mycích prostředků bez obsahu fosfátů.

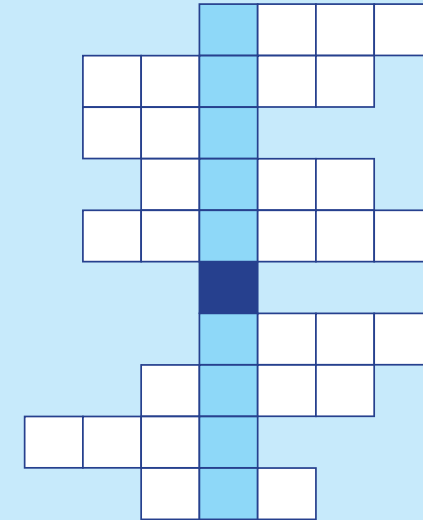
Viděli jsme, že výroba nezávadné vody není jednoduchá. Přejme si proto společně, abychom měli vždy k dispozici dostatek kvalitní vody a neznečišťujeme ji zbytečně.

CROSSWORD

Doplňte výrazy v angličtině.

1. Ruka
2. Ústa
3. Paže
4. Vlasy
5. Prst
6. Záda
7. Noha
8. Hlava
9. Oko

SUDOKU

Cílem hry je doplnit chybějící čísla 1 až 9 tak, aby platilo, že v každé řadě, v každém sloupci a v každém z devíti čtverců byla použita vždy všechna čísla jedna až devět. Pořadí čísel není důležité. Čísla se nesmí opakovat v žádném sloupci, řadě nebo v malém čtverci.

		2	5		7		8	
		5			9		7	3
	9					2		
8		7		6			3	
		4		9		5		
	6			7		4		8
		1					4	
9	7		2			8		
	4		7		6	3		

	1		7					9
					6	7		
7	8	2	4					6
	5			6				4
		9	5	7	4	3		
	4			8				7
9					5	4	2	3
		1	8					
	3				7			1

VÝPRAVA ZA
VŠEŽRAVOU
ROSTLINOU

START

VYDĚSILA TĚ LESNÍ
TĚLŮŠKA. UTÍKÁŠ!
VRÁTÍ SE O 5 POLÍ.
POKOUJAL TĚ
DIVNÝ
JEŠTĚŘ.
MUSÍŠ SE
UZDRAVIT. 1 KOLO
STOJÍŠ!

!VULKÁN RÁDÍ!
ZAPÍŇ TĚ
SKOLA.

DOMORODCI MAJÍ
POBAV JE
SLAVNOSTI!
PIŠNÍ!
NEBO
CI VÍNAK
NEBO
VITĚPĚH
SNĚDÍ!

ZRYCHLOVACÍ!
BOBULE
POSKOČ O 3 POLE.

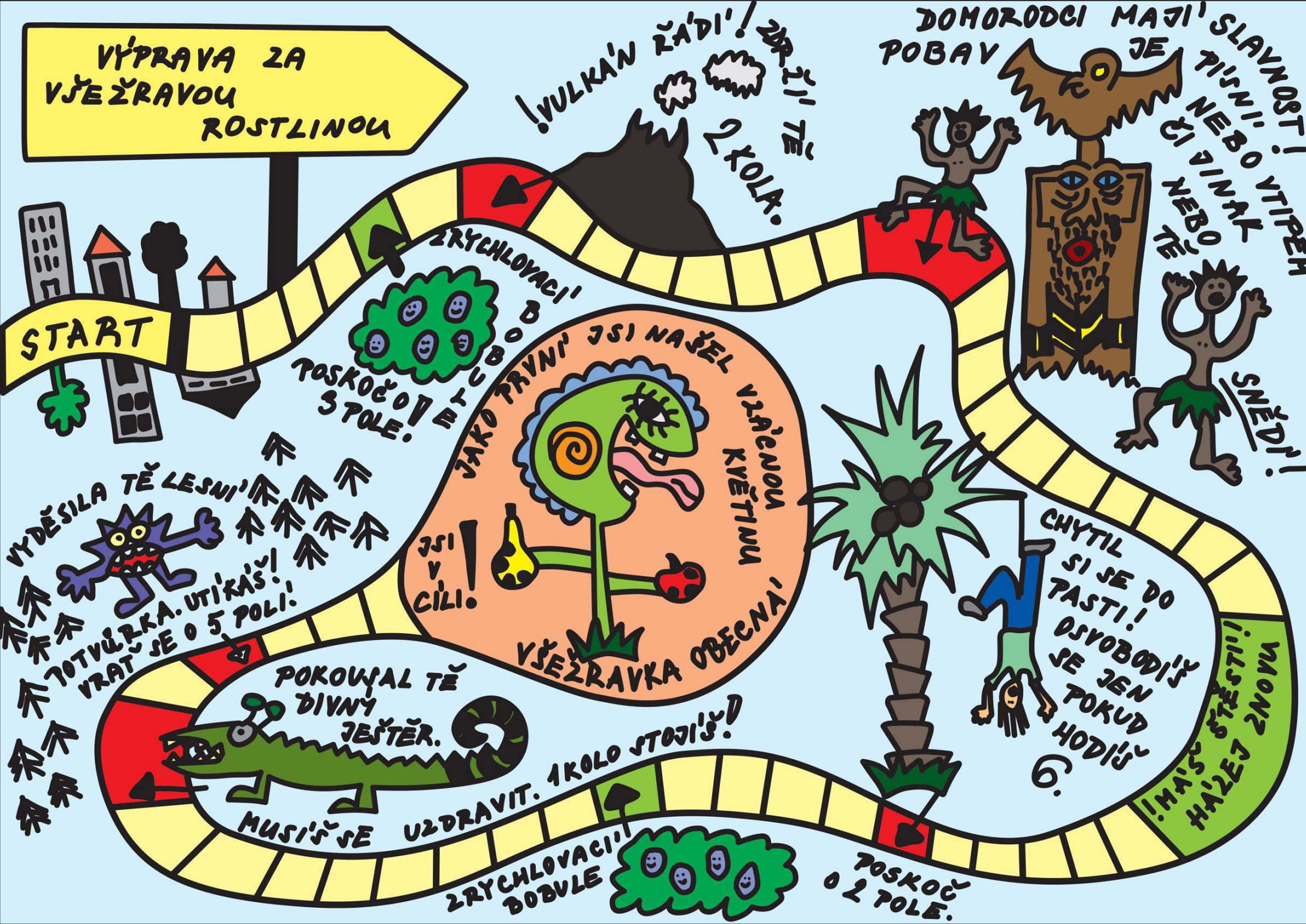
JAKO PRVNÍ JSI NAŠEL
VĚŠČENOU
KVĚTINU
VŠEŽRAVKA OBECNA
JSI V
CÍLI!

CHYTL
SI SE DO
PASTI!
OSVOBODIŠ
SE JEN
POKUD
HODIŠ
6.

MAJÍŠ
VĚŠTĚNÍ!
HAZEJ 2NOU

ZRYCHLOVACÍ!
BOBULE

POSKOČ
O 2 POLE.

KARDIOPULMONÁLNÍ RESUSCITACE

1 Poraněný leží na podložce, nejeví známky života.

2 Poraněného oslovíme, pokud nereaguje, zkusíme s ním zatřást nebo použít bolestivý podnět.

3 Zkontrolujeme ústní dutinu, případné nečistoty odstraníme.

4 Poraněnému zakloníme hlavu a poslechem u jeho úst zjistíme, zda dýchá.

5 Poraněný nedýchá, přivoláme zdravotnickou záchranou službu (pokud to již někdo neudělal dříve).

6 Zahájíme nepřímou srdeční masáž. Stlačujeme hranou dlaně uprostřed hrudní kosti, rychlost – 2 stlačení za sekundu, hloubka stlačování – 4-5 cm. Poraněný leží na tvrdé podložce, má odhalený hrudník. Provedeme 30 stlačení.

7 Provedeme 2 umělé vdechy, poraněný má zakloněnou hlavu, vdechujeme do jeho úst a držíme zacpaný nos.

8 Pokračujeme v kardiopulmonální resuscitaci v poměru 30 stlačení : 2 vdechy až do příjezdu zdravotnické záchrané služby, případně do obnovení životních funkcí.

Najdeš 10 rozdílů?

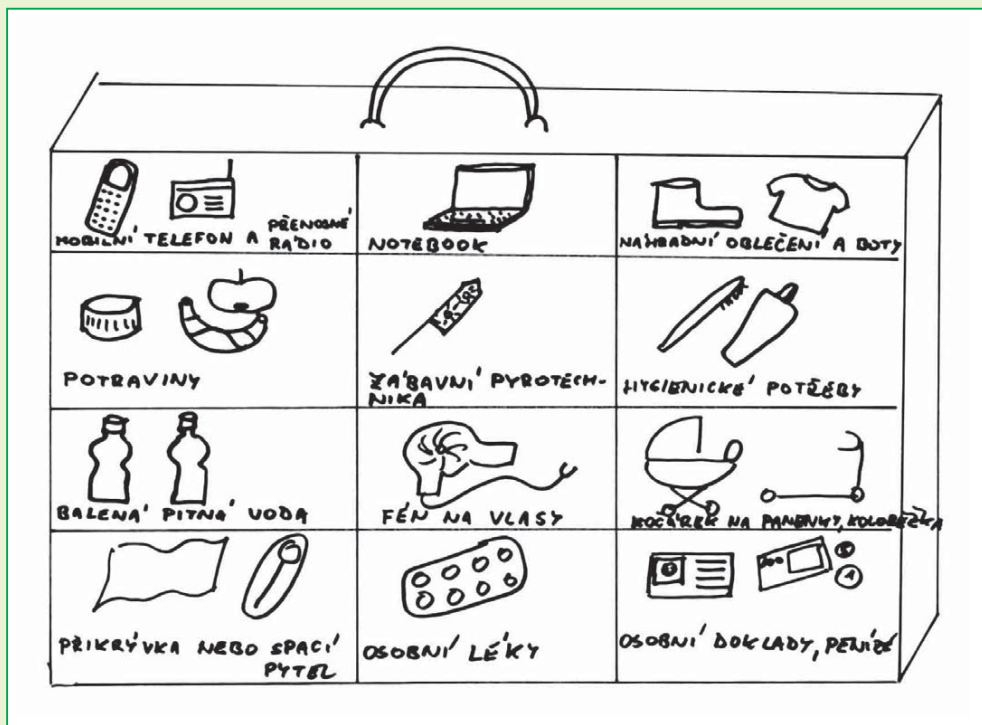

EVAKUAČNÍ ZAVAZADLO

V případě krizové situace (jako je třeba povodeň či jiná přírodní katastrofa) se může stát, že jsou lidé vyzváni k evakuaci. To znamená, že jim v jejich domovech hrozí nebezpečí (třeba zaplavení vodou) a oni jsou dočasně ubytováni někde jinde. V takovém případě si lidé s sebou berou evakuační zavazadlo. Do batohu, kufru nebo tašky si zabalí nejn nutnější věci pro pobyt mimo domov.

My jsme zde už jedno zabalili, ale obsahuje i věci, které tam nepatří. Dokázali byste škrtnout 4 věci, které do evakuačního zavazadla nepatří?

Setkají se dva policajti a jeden říká druhému: „Víš o tom, že tenhle rok bude Silvestr v pátek?“ Druhý mu odpoví: „Sakra, doufám, že to nebude třináctého!“

Potká koftavej plešatýho a povídá mu: „Kokokolik uuutratíš mněmněsíčně zaza hoholiče?“ A plešatej na to: „Určitě mñ než ty za telefon!“

OSMISMĚRKA

Nastoupená jednotka. Z řady vystoupí voják: „Majore, vojín Sládek prosí o opravu bot.“ Major zařve: „Nevíte, že před hodnost se přidává slovo pane?!!!“

Odpověď najdeš v tajence, kterou tvoří 17 nevyškrtaných shluků.

KA	NA	LI	ZA	CE	PA	MA	TO	AU
ÍK	TI	MA	ZA	LI	LE	RN	JO	TO
LN	MN	LI	BŮ	ST	KA	DN	AS	PS
KE	NA	JE	PO	VO	VO	RE	IČ	IE
PE	LÍ	PA	NÁ	ST	ST	VO	ZI	KA
RF	PO	MA	LO	ST	TA	IS	AT	ST
EK	AM	NV	VO	MA	UP	LI	OJ	JI
TI	TR	MA	KO	GI	ÍN	NI	NI	PO
VI	JÍ	VI	RE	ST	AU	RA	CE	SE
ZA	CE	NA	FI	RA	SL	ST	ÁD	ZE
CE	NA	VI	GA	CE	NÝ	TO	VÁ	NÍ
SL	NI	IV	EK	NI	KA	AV	ST	VÝ
EP	AN	ED	NO	RA	VO	RT	ŽÁ	SL
IČ	DÁ	EČ	HL	ST	ST	LT	ÁČ	ED
KA	ŠP	ÁR	EK	PO	ER	OO	ME	EK
ST	DA	NÁ	MO	LI	ST	NO	AP	TR
TO	NO	NÁ	PR	ŠT	NI	AV	AN	DE
VI	NA	ÓZ	NO	IČ	MI	SG	KO	TE
MO	UB	LI	RI	KA	RE	RA	OT	KT
NE	DO	PI	TA	SE	CE	NA	DI	OR

automapa, autopsie, celistvost, dekorace, detektor, kanalizace, kanonáda, kartáček, kašpárek, kazivost, lednička, lekavost, libůstka, limonáda, lištička, magistra, makovice, ministerstvo, naivnost, nájemník, navigace, nedopita, nemovitost, nýtování, ordinace, parnasie, pekelník, penalizace, perfektivizace, pocestný, pohlednice, pojistka, politika, pomalost, posezení, postranice, rafinace, restaurace, senilita, serióznost, slaneček, slepička, statista, stupnice, trampolína, transgrese, trapnost, tonalita, voltmetr, výsledek, výstavka, zajímavost

ZAHRAJTE SI

Na šneka

Dva hráči si nasbírají po dvaceti kamínkách a rozestaví je na zem do řady. Obě řady jsou od sebe asi půl metru. Mezi jednotlivými kamínky v řadě je zhruba desetcentimetrová mezera. První hráč si položí na hřbet pravé ruky jeden zvláštní, kulatý kamínek a pak s ním „požírá“ soupeřovy kamínky. Začne na konci jeho řady, sune pravou ruku po zemi a když dospěje k dalšímu kamínku, vtáhne ho prsty do dlaně. To dělá tak dlouho, dokud mu nespadne kulatý oblázek ze hřbetu ruky. Pak se vrátí ke své řadě a přidá k ní kamínky, které soupeři „spolykal“. Hraje druhý hráč. Položí si kulatý kamínek na hřbet pravé ruky a začne „polykat“ kamínky z protivnickovy řady. Hra končí ve chvíli, kdy jeden z hráčů přijde o poslední kamínek.

Vzduch, země, moře

Hráči vytvoří kruh a sednou si na zem. Jeden hráč jako vyvolávač se obrátí na některého hráče a zvolá: „Vzduch!“ „Země!“ nebo „Moře!“ Na zvolání, „vzduch“ musí označený hráč ihned říci jméno nějakého ptáka, dříve než vyvolávač napočítá do deseti; na zvolání, „země“ musí říci jméno nějakého pozemního živočicha a na „moře“ některého mořského živočicha. Nesmí se opakovat jméno, které již bylo vysloveno. Kdo se zmylí, stává se vyvolávačem.

Náročnější je, pokud určíme i počáteční písmeno. vyvolávač vyvolá např. „Pták S“, a než napočítá do deseti, musí označený hráč říci ptáka začínajícího tímto písmenem, např.: sokol, sova apod. Témata mohou být: „pták, zvěř, nábytek, květina...“

„Život je krutej. Haha,“ zasmála se buchta a vyhodila tvaroh z podnájmu.

Víte, jak se říká bumerangu, kterej se nevrací?? Klacek.

Kůň přijde do cukrárny a koupí si tři bílé čokolády. Zákazník se dívá a ptá se prodavače: „Nepřipadá vám to divný?“ Prodavač odpoví: „Jasně, vždycky si kupuje oříškovou.“

Pobouřený zajíc vběhne do baru a křičí: „Kdo tak ztloukl mého kamaráda?“ „Já“, odpoví ohromný medvěd, „no a co?“ „Eee...no, nic. Patří mu to!“

Učitel hudby varuje žáka: „Jestli mě budeš dále takhle zlobit, tak namluvím tvé matce, že máš velký talent.“

Přijde had za máti a říká: „Mami, jsem jedovatej?“ Maminka mu odpovídá: „Nevím, asi ne, proč se ptáš?“ Hádě odpovídá: „Jsem sse koussnul do jazzyka.“

TEPENNÉ KRVÁCENÍ

K tepennému krvácení dochází při řezných, bodných nebo sečných ranách hlubšího charakteru, které poraní tepnu. Krev z rány pulzovitě vytéká, případně vystřikuje.

Pro okamžité zastavení krvácení stlačíme přímo v ráně. Doporučujeme pro vlastní ochranu používat gumové rukavice. Při ošetřování poraněný sedí, krvácející končetina je vyvýšena nad úroveň srdce.

Ránu ošetříme tlakovým obvazem. Nejlépe jej vytvoříme za použití hotového obvazu se 2 polštářky. První použijeme přímo na ránu jako sterilní krytí.

Druhý polštárek pevně smotáme, ten slouží jako tlaková vrstva. Obinadlem potom oba celý obvaz pevně utáhneme, abychom zastavili krvácení.

Poraněnému změříme tep, abychom zjistili, zda neupadá do šoku.

Provedeme protišoková opatření, poraněná končetina je nad úroveň srdce. Do příjezdu zdravotnické záchrané služby kontrolujeme, zda obvaz neprosakuje a komunikujeme s poraněným.

DOTAZNÍK S OTAZNÍKEM

Než si odpovíte na otázky, musíte vyloučit šifry.

1. LETIČUÍNDÍŘTJŮVTEJUNEMJESKAJ

2. JSALKEÁNJHESTMVLOŠJXELOXBWLPÍĚBÁELNPÁĚHLRQA

3. K O Y U T L U O I R ?
D V L Š I T T Š F U

4. ----/---//---/---//---/---//---/---//---/---//---/---//---/---//
---/---/---/---/---/---/---/---/---/---/---/---/---/---/---

5. W KBLFN PCPŘV MFCP QSFĎNFŤV KŠJ MFQJTJ ŃFA PŠTBŤŃJ?

6. Jazykovědec automaticky kritizuje ypsilon. Jede Evropou. Dobře nese etiopský systém. Drží estetický nadhled.

JAK VZNIKL BUNGENE JUMPING?

Bungee jumping, adrenalinový sport, který dnes zná každý. Někteří ho milují a pravidelně provozují, jiní by ho nikdy nezkusili a nadšence pro tento sport považují za blázny. Ale víte, kde a jak tento zajímavý sport vznikl?

Kolébku bungee jumpingu je souostroví Vanuatu v Polynésii. Podle legendy jedna [] z domorodého kmene utíkala před svým rozčileným manželem. Už nevěděla, kam by se schovala, tak vyšplhala na strom. Muž ji ovšem zpozoroval a k jejímu zděšení začal lézt za ní. Žena ve strachu skočila [] dolů ze stromu a rozzuřený muž ji bez rozmyšlení následoval. Ona se zachránila, ale muž se zabil. Jak to? Stačila si ještě kolem kotníku uvázat liánu, která ji zachránila před pádem na tvrdou zem a vlastně i před řádícím mužem. Určitě ani netušila, že zrovna založila nový sport. No a řekněme si otevřeně, asi ze skoku neměla potěšení, které prožívají ti, kteří dnes bungee jumping provozují. Každopádně, od té doby se skok z vysokých dřevěných věží s liánou kolem kotníku stal rituálem. Rituálem, kterým mladí muži na tomto ostrově dokazují svou [] .

Podle této polynéské tradice pak vznikl ve [] v sedmdesátých letech „Klub nebezpečných sportů“. Odtud se pak bungee jumping rozšířil do celého světa. Česká republika poznala tento sport až v [] . letech, ale od té doby ho zkusily již tisíce lidí.

Citáty a přísloví

Ve všech těchto citátech je vynecháno jedno a to samé slovo. Pokud se dopátráš, jaké to je, získáš i první chybějící slovo v článku.

- Když se _____ vdává, řekne „ano“, a tehdy je to naposledy, kdy mluví stručně. Muž je sloup stanu, _____ je jeho plachta a děti jsou provázky. Dvě _____ pod jednou střechou - dva tygři v jedné kleci. Sen _____ : mít malou nohu a žít na velké. Kam čert nemůže, nastrčí _____.

Zvířátkovka

Doplňte podle obrázků jména zvířat do křížovky. Získáte tak další část k článku.

Word search puzzle grid with animal illustrations: 1. Elephant, 2. Parrot, 3. Cat, 4. Hand, 5. Elephant, 6. Rooster, 7. Whale, 8. Swan, 9. Lion.

Vyškrťávačka

Vyškrťe ze sítě všechna písmena z uvedených slov a získáte další část k doplnění.

- H Ě Z B M T O
E T A D D L E
V U O A V I S
O O A L T P Ě
A D Y M S O D
E D R I E L R
A O N É Č P O
T Ž N Á O S D
RODIČE
DOMOV
DĚTI
BYT
MANŽELÉ
DOVOLENÁ
AUTO
ZAHRAHA
PES

Osobnosti

Víte, odkud pochází tyto slavné osobnosti ??? Pokud ano, tak už víte i to, v jaké zemi má bungee jumping začátky.

Francis Bacon

Virginia Woolfová

Joe Cocker

William Shakespeare

Číselné řady

Když vyřešíte číselné řady a pak výsledky doplníte do rovnice, dozvíte se poslední údaj potřebný k vyluštění článku o bungee jumping.

- A) 2 4 8 16 32 64 128 256 ?
- B) 937 739 379 973 793 ?
- C) 1 5 20 16 4 8 32 28 7 11 44 ?
- D) 35 1 41 11 47 21 53 31 59 41 ?

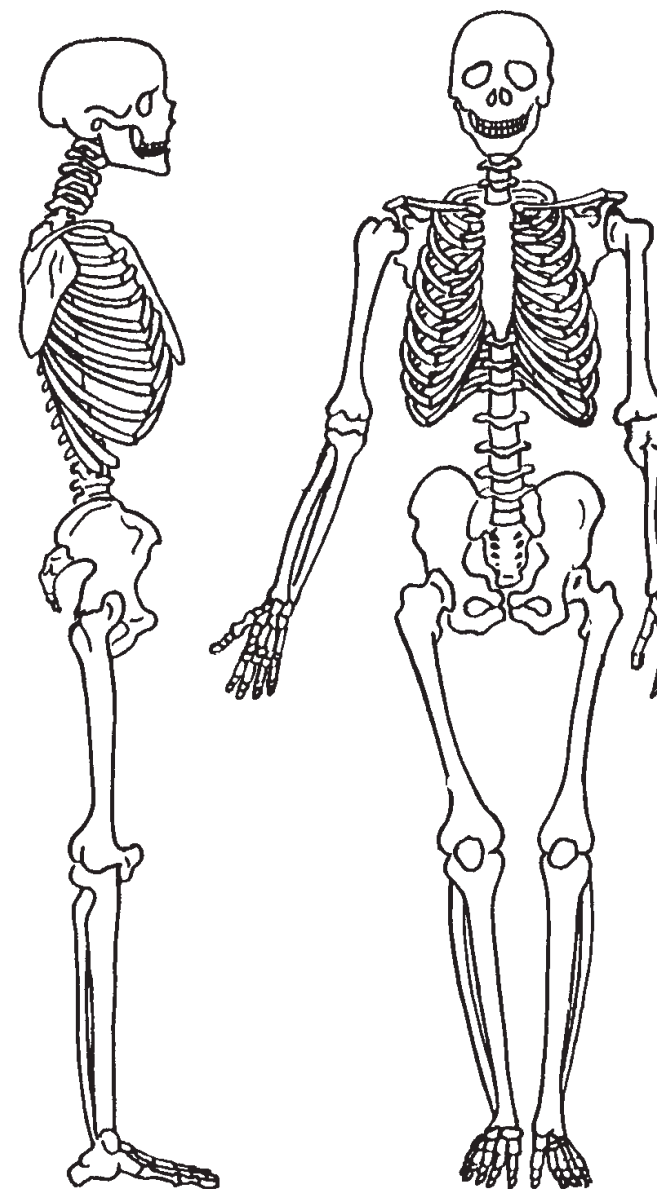
$A + C - D - B =$

DOPLŇTE SI KOSTLIVCE

Abyste si zopakovali názvy kostí v lidském těle, můžete si vystříhnout níže uvedené názvy kostí v lidském těle a nalepit do obrázku kostlivce.

KOST HOLENNÍ	KOSTI NÁRTNÍ	7 PÁRŮ PRAVÝCH ŽEBER
KOST PAŽNÍ	LOPATKA	MOZKOVÁ ČÁST LEBKY
ČEŠKA	KOSTI ZÁNÁRTNÍ	ČLÁNKY PRSTŮ RUKY
KOST STEHENNÍ	KOSTI ZÁPŘSTNÍ	5 OBRATLŮ BEDERNÍCH
KOST PÁNEVNÍ	7 OBRATLŮ KRČNÍCH	OBLIČEJOVÁ ČÁST LEBKY
KOST LOKETNÍ	3 PÁRY NEPRAVÝCH ŽEBER	3 - 4 OBRATLE KOSTRČNÍ
KOST HRUDNÍ	5 OBRATLŮ KŘÍŽOVÝCH	KOST VŘETENNÍ
KOST LÝTKOVÁ	ČLÁNKY PRSTŮ NOHY	PÁNEV
KOSTI ZÁPĚSTNÍ	2 PÁRY VOLNÝCH ŽEBER	
KOST KLÍČNÍ	12 OBRATLŮ HRUDNÍCH	

KŘÍŽOVKA

Řidič autobusu a kněz zemřeli ve stejný den. Přijdou ke svatému Petrovi a ten pošle řidiče do nejvyššího nebe, zatímco kněze si nevšímá. Po několika dnech to už kněz nevydrží: „Jak to, že já, který jsem celý život kázal o Bohu, musím čekat a obyčejný řidič šel okamžitě do nebe?“ Svatý Petr odpoví: „Když ty jsi kázal, všichni spali. Když on řídil, všichni ... viz tajenka

	VYSOKÁ ZVĚR	VNEJŠÍ KOSTRA PLŽU	DOMÁCKÝ JOSEF	ZENSKÉ JMENO	RYTMICKÝ POHYB K PISNI	ORGANICKÁ SLOUČENINA	REČKÉ PÍSMENO		PŘEDLOŽKA PRO 7. PÁD	MĚLNÝ VYROBEK	CHEMICKÁ ZNAČKA RADIA	TURECKÁ HORA	VELKÁ KAPSA	PŘITAKÁNÍ
NEJVĚTŠÍ PLANETA SLUNEČNÍ SOUSTAVY								SMRT ZPŮS JEDEM PSÍ JMÉNO						
AMERICKÝ VÝRAZ PRO "VÝTAH"									VELKÝ PLAZ PRODUKT RĚVY					
MÍSTO BITVY MEZI HUSITÝ							PRAMÁTI ZENSKÉ JMÉNO				SLOVENSKÝ "JAK"			
ŠPÁNĚLSKÁ SEPARATISTICKÁ ORGANIZACE				KOUZELNÝ NÁPOJ UPRAVENÉ MASO							OZNAČENÍ POLOMĚRU HLASITĚ ZVUKY			ZDROJ INFORMACÍ
CITOSLOVCE PODÁNÍ			ZUŠLECHTNÉ ŽELEZO ZENSKÉ JMÉNO				ČÁST TĚLA TAJENKA						PŘEDLOŽKA PRO 3. PÁD ZN. MOLUVE HO AKORDU	
	CHEMICKÁ ZNAČKA SÍRY	RÍMSKÁ ČTYRKA PROTIKLAD			ČÁST HORNÍCH CEST DÝCHAČÍCH									
NOČNÍ DRAVEC					SPALOVACÍ JEDNOTKA	ZÁPOR			ODCIZENÁ	CHEMICKÁ ZNAČKA URANU	SOLMIZAČNÍ SLABIKA BEZBARVÝ NÁTER			
	ÚZEMÍ S PŘÍRODOU					AKADEMIE MŮZ. UMĚNÍ KOSTĚNÝ VÝRŮSTEK				LEPIDLO NÁREČNÉ ŽENA				
	SPOJKA		CHEMICKÁ ZNAČKA ZLATA	PRIMÁT PŘEDLOŽKA PRO 7. PÁD			ZLUTO-HNĚDÁ BARVA				SPOJKA SPOJKA		NEURČITÝ ANGL. ČLEN KLADNÁ ELEKTRODA	
	SPOLEČENSKÁ TRÍDA PŘÍKAZ K ZASTAVENÍ						NÁJEMNÝ POVOZ							MUŽSKÉ JMÉNO
PŘEDLOŽKA PRO 7. PÁD	PŘEDLOŽKA PRO 2. PÁD ANGLICKÝ "HVEZDA"			NĚMECKÝ "ON" OBYDLÍ KOSTELNÍKA			ČESKÁ ŘEKA ÚLOHA					ANGLICKÝ ZÁPOR OSLOVENÍ MUŽE		
ZKRATKA TECHNICKÝCH SLUŽEB			AMERICKÝ POLOOSTR. SLOVENSKÝ "KDE"								TĚLNÍ VYMĚŠEK RÍMSKÁ SEDMIČKA			
POTŘEBA ORÁČE					DŘEVĚNÉ TYČE ZKRATKA-SOUHLAS					NEDOSTATEK VYSOKOŠKOLSKÝ TITUL				
POSCHODÍ						PATŘÍČI LINDĚ CHEM. ZN. UHLÍKU								
	ODEZVA								OPERNÍ SKLADBA					

Ahoj, do kroužku MZ chodím už dlouho. Ve zprávách vždycky vidím různé katastrofy a také lidi, co se snaží pomáhat obětem. Ale skoro nikdy tam není nikdo z ČČK a to mě štve. Nevíte proč to tak je? Zuzka (14)

Zuzko, to je moc dobrá otázka. ČČK pomáhá lidem po celém světě. Ale místo nákladného vysílání našich pracovníků do zahraničí posíláme pomoc prostřednictvím Mezinárodní federace ČK. Možná to v televizi nevypadá tak zajímavě, ale o to víc peněz se dostane k lidem, kteří je potřebují. Ale můžeš vidět i konkrétní výsledky této práce, jako je třeba klinika v Bělehradě. Další příklady najdeš na www.cervenkyriz.eu

Ahoj, na naší škole je kroužek MZ, kam chodí moji kamarádi. Chtěl bych se přidat, ale myslím, že to musí být docela nuda. Pořád se tam jen učí první pomoc. Radši bych si zahrál hry nebo tak něco. Jirka (9)

Milý Jirko, řekni kamarádům, ať Tě někdy vezmou na kroužek s sebou. Vůbec to není nuda. První pomoc se tam sice vyučuje, ale uvidíš, že to může být docela zábava. Krom první pomoci se ale hrají i hry, sportuje se, o víkendech můžeš jezdit na bezva akce a v létě např. na tábor. A i když Tě možná první pomoc nebude tolik bavit, třeba s ní jednou někomu zachráníš život! A to už snad za trochu učení stojí.

Ahoj, ve školním roce nemám skoro vůbec čas. Naší chtějí, abych chodila na jazyky a na balet. Sice mě to baví, ale chtěla bych se naučit i první pomoc. Napadlo mě, jestli ČČK nepořádá i nějaké akce třeba o prázdninách, kde bych se mohla dozvědět jak na to. Lucka, (12)

Ahoj, díky za dotaz. Samozřejmě můžeš jet na tábor s výukou první pomoci o letních nebo jiných prázdninách. Zajdi na oblastní spolek ČČK ve Tvém městě a zeptej se, kdy bude pořádat oblastní studijní středisko. To je takový základní kurs první pomoci, který trvá 5 dnů.

Milá Evo, chtěl bych dávat krev, ale bojím se, že mě to bude bolet. Slyšel jsem, že Ty už jsi krev dávala. Jaké to bylo? Michal (15)

Ahoj Michale, mám pro Tebe jednu dobrou a jednu špatnou zprávu. Ta špatná je, že s darováním krve musíš počkat až do osmnácti let. Ta dobrá je, že odběr krve skoro nebolí. Je to asi jako očkování.

Ahoj Evo, jednou jsem jela metrem a jedné paní se tam udělalo nějak špatně. Najednou úplně zbledla, potila se a omdlela. Vůbec jsem nevěděla, co mám dělat. Naštěstí tam byl nějaký pán, asi doktor, a ten jí pomohl. Zkoušel na ní mluvit, zakláněl jí hlavu a pak s ní nějak hýbal. Nevíš, co to dělal? Jednou bych taky chtěla umět takhle někomu pomoci. Kde se to můžu naučit? Jitka (8)

Jitko, jsem ráda, že se chceš naučit první pomoc. Náhlé bezvědomí může mít spoustu různých příčin. V každém případě je potřeba uvolnit dýchací cesty záklonem hlavy a někdy i uvést nemocného do tzv. stabilizované polohy. Všechny tyto dovednosti se můžeš naučit třeba v kroužku mladých zdravotníků při Českém červeném kříži.

Pepíček sedí na zkoušce proti učitelu a učitel se ho ptá: „Když spolu dva lidé hovoří a jeden z nich je hlupák, co se stane?“ „Ten druhý neudělá zkoušku,“ odpoví Pepíček.

Učitel k žákovi: „Kdybys měl sedm jablíček a já tě o dvě poprosil, kolik by ti jich zůstalo?“ „Sedum!“

OSMISMĚRKA

Přijde blondýnka do pizzerie a objedná si pizzu. Číšník se zeptá: „Chcete ji rozkrájet na šest nebo dvanáct kousků?“ „Na šest, ...“

Odpověď najdeš v tajence, kterou tvoří 21 nevyškrtaných písmen. Vyškrtávaná slova se lomí do písmene Z.

A	K	L	A	V	N	Í	L	A	L	D	O	P
A	K	U	Í	K	O	S	E	E	A	K	I	K
K	I	D	N	A	N	P	T	A	V	O	E	A
L	O	B	E	E	B	I	I	Y	T	Č	L	Č
E	P	O	Ž	A	R	Y	P	S	A	Ý	E	E
T	A	T	I	O	CH	V	L	U	B	P	Z	M
D	I	I	T	E	K	O	K	V	T	O	O	A
K	E	Č	Í	D	O	P	A	S	E	D	A	K
E	E	Z	N	L	N	I	A	T	K	Y	O	A
Č	Á	T	S	O	T	Z	M	A	I	M	K	Á
P	E	E	I	P	Á	Z	L	I	T	T	O	N
K	A	L	O	K	E	E	O	C	S	Á	Í	R
O	E	L	T	O	S	R	P	A	K	Ř	N	N
L	K	Č	Í	N	E	I	C	A	T	Á	O	H
A	O	E	Í	T	N	I	E	R	K	T	A	K
E	N	K	S	R	P	N	M	K	Ě	N	A	K
I	Á	A	K	I	E	C	A	O	M	E	D	Z
T	C	N	D	A	E	T	U	Č	E	G	A	L
D	O	E	L	N	K	N	O	O	R	R	Í	O
M	E	R	Í	A	K	O	T	I	M	Ř	A	K

Andulka, čítatel, demokracie, dialýza, domeček, griotka, handlíř, intrika, kantáta, kapesníček, kolagen, komorná, koníček, kopeček, kořínky, kotouče, koženka, kremace, letáček, lokátor, merenda, notářka, okenice, optimistka, percipient, pistole, pitaval, podesta, podkova, podlost, politik, povídka, povyražení, požitek, tabulka, tiketek, tobolka, vatelín, zápalka, zápisník, zarmoucení, zastupitel.

„Pane doktore, mého muže přešel parní váleček!“ „Je mi líto, teď k němu nemůžu přijít, ale odfaxujte mi ho!“

Trpaslík jde lesem, sedne si unaveně pod strom a vzdychne si „uff“. Za chvíli přijde další, sedne si vedle prvního a vzdychne si „uff“. Potom přijde třetí: „uff, uff, uff“. „Ten je ale ukecaný! Pojďme odtud,“ říkají si první dva.

TEST ROZUMOVÝCH SCHOPNOSTÍ

A) Které slovo nepatří k ostatním?

1. a) tramvaj
b) autobus
c) vlak
d) letadlo
e) most | 2. a) volejbal
b) lyžování
c) fotbal
d) lední hokej
e) házená | 3. a) malý
b) rozlehlý
c) slabý
d) objemný
e) úzký | 4. a) noha
b) ústa
c) nůž
d) nos
e) záda |
|---|---|--|--|

B) Srovnejte

- „Rozlít“ se vztahuje k „louže“ jako „rozbít“ k:

a) talíř	b) sklo	c) střepy	d) pohár
----------	---------	-----------	----------
- „Auto“ se vztahuje k „jezdit“ jako „radiopřijímač“ k:

a) hrát	b) pustit	c) vysílat	d) vypínat
---------	-----------	------------	------------
- „Nůž“ se vztahuje k „krájet“ jako „motyka“ k:

a) hrabat	b) řezat	c) nakládat	d) kopat
-----------	----------	-------------	----------

C) Nyní máte před sebou řady čísel seřazené podle určitých zákonitostí. Které číslo řadu zakončí?

- 1 4 7 10 13 16
- 15 19 23 27 31 35
- 2 4 8 16 32 64
- 2 4 6 8 10 12

D) 1. Jakou skupinu písmen doplníte, aby vytvořila slova se zadanými předponami?

ú..... zá..... pří.....

2. Které slovo doplní slovo před závorkou a začne slovo za ní?

foto (---) oman

3. Doplní tři písmena a vyřaď, co sem nepatří:

t st r út nát bar

„Maminko, mně se do té školy nechce. Děvčata ze mě mají srandu, kluci mi podráží nohy, učitelé mě nemají rádi, já tam nepůjdu!“ „Musíš, jednou jsi tam ředitel...“

Jde takhle chlápek a vidí, jak se u jednoho domu natahuje malý kluk ke zvonku, ale nemůže dosáhnout. Tak chlápek přijde ke dveřím a říká: „Ukaž, já zazvoním,“ a opře se o zvonek. „Díkem, šéfe,“ povídá děčko, „a teď zdrháme!“

TEST Z HISTORIE

1. Kdo jako první obeplul Zeměkouli?

- a) Amerigo Vespucci
- b) Fernão de Magalhães
- c) Kryštof Kolumbus

2. Kdy byl popraven Jan Sladký Kozina?

- a) 28. 11. 1695
- b) 29. 11. 1695
- c) 30. 11. 1695

3. Kdy Sasové dobyli Prahu?

- a) jaro 1495
- b) podzim 1741
- c) nikdy ji nedobyli

4. Kdy bylo založeno Kartágo a kde leží?

- a) 1321 v Turecku
- b) 123 ve Španělsku
- c) 814 př.n.l. v Tunisku

5. Mohl se potkat Karel IV. se Závišem z Falkenštejna?

- a) ano
- b) ne
- c) potkali se

6. Kdo napsal první zprávu o osídlení Čech?

- a) Kosmas
- b) František Neapolský
- c) Prokopius – byzantský historik

7. Kdo a kdy vydal Zlatou bulu sicilskou?

- a) Fridrich II. – r. 1212
- b) Vratislav II. – r. 1085
- c) Matyáš Korvín – r. 1465

8. Kdy byly dobyta Bastila?

- a) 14. 7. 1789
- b) 23. 11. 1848
- c) 3. 12. 1520

9. Která z těchto dvojic nepatří k sobě?

- a) Žižka – Wogastisburg
- b) František Palacký – Wurdiging der alter böhmischen Gesichtschreiber
- c) Olomoucký arcibiskup Rudolf – založení Vítkovických železáren

10. Byl v době vlády Karla IV. dostavěn chrám sv. Víta?

- a) ano
- b) nezačalo se ještě stavět
- c) ne

11. Jak dlouho trval Říšský sněm v Řezně?

- a) 134 hodin
- b) 134 dní
- c) 134 let

12. Kdy Portugalci objevili Madagaskar?

- a) v roce 1500
- b) v roce 1600
- c) v roce 1700

13. Mohl Jan Žižka požádat o vojenskou pomoc před bitvou na Vítkově?

- a) korejského krále Sedžonga
- b) sultána Mehmeda I.
- c) oba dva

14. Mohl si první legendární Inka lopac objednat brýle?

- a) mohl
- b) nemohl
- c) objednal si je

15. Mohla si císařovna Coh-si z dynastie Čching objednat elektrické osvětlení svého paláce?

- a) ano
- b) ne
- c) objednala si ho, ale instalace nebyla provedena

16. Kdo bojoval v bitvě u Moháče?

- a) Arabové proti Španělům
- b) Uhři proti Turkům
- c) Aztékové proti Inkům

17. Kdo se prohlásil za krále Hidžásu?

- a) Husajn al - Hašimi
- b) Fajsad Mahmed Heloními
- c) Abdul Mohamad Achmed

18. Od kdy do kdy trvalo stodenní císařství Napoleona?

- a) 20. 3. – 22. 6. 1815
- b) 20. 3. – 22. 7. 1815
- c) 20. 3. – 22. 8. 1815

19. Na kterých ostrovech byl Napoleon vězněn?

- a) Rujána + Nová Guinea
- b) Mallorca + Velikonoční ostrov
- c) Elba + Ostrov sv. Heleny

20. Kdy řekl Mikoláš Koperník „A přece se točí“?

- a) 15. května 1613
- b) 15. května 1713
- c) není uvedeno

TEST Z KULTURY

1. Kdo byl dvorním malířem Karla IV.?

- a) Adolf Born
- b) Magister Theodoricus
- c) Hans Aachen

2. Odkud pochází Hans Christian Andersen?

- a) Dánsko
- b) Švédsko
- c) Norsko

3. Honoré de Balzac se za svého života mohl setkat s:

- a) Hectorem Berliozem
- b) Johannem Sebastianem Bachem
- c) Giovannim Boccacciem

4. Kdo napsal operu Libuše?

- a) Antonín Dvořák
- b) Leoš Janáček
- c) Bedřich Smetana

5. Kdo vytvořil sochu Davida?

- a) Matyáš Braun
- b) Leonardo da Vinci
- c) Michelangelo Buonarroti

6. Co nenapsal antický dramatik Euripides?

- a) Ifigenie v Tauridě
- b) Elektra
- c) Lucerna

7. Francisco de Goya byl:

- a) malíř
- b) spisovatel
- c) hudebník

8. Co je to ikona?

- a) bible vázaná v kůži
- b) pravoslavný obraz
- c) druh opery

9. Kolik Ludwig van Beethoven složil oper?

- a) 9
- b) 1
- c) žádnou

10. Alfred Hitchcock natočil?

- a) Kormoráni
- b) Ptáci
- c) Křídla

11. Labutí jezero napsal:

- a) Igor Fjodorovič Stravinskij
- b) Evžen Oněgin
- c) Petr Iljič Čajkovskij

12. Které z děl nenapsal Victor Hugo?

- a) Devadesát dva
- b) Ubožáci (Bídníci)
- c) Dělníci moře

13. George Byron byl:

- a) básník
- b) hudebník
- c) malíř

14. Bratři Lumiérové pocházeli ze:

- a) Švýcarska
- b) Itálie
- c) Francie

15. Kdo vymaloval Sixtinskou kapli v Římě?

- a) Michelangelo Buonarroti
- b) Guy de Maupassant
- c) Leonardo da Vinci

16. Wolfgang Amadeus Mozart nenapsal operu:

- a) Figarova svatba
- b) Kouzelná hůlka
- c) Don Giovanni

17. Kdo napsal knihu Dášeňka čili život štěněte?

- a) Karel Čapek
- b) Josef Čapek
- c) Karel Matěj Čapek - Chod

18. William Shakespeare napsal drama:

- a) Divotvorný hrnec
- b) Lakomec
- c) Sen noci Svatojánské

19. Pablo Picasso byl:

- a) básník
- b) hudebník
- c) malíř

20. Korán je svatou knihou:

- a) křesťanství
- b) hinduismu
- c) islámu

KAKURO

Do prázdných políček řádku či sloupce doplň různá (tj. neopakující se) čísla od 1 do 9 tak, aby jejich součet vždy odpovídal číslu zadanému vlevo od části příslušného řádku nebo nad částí příslušného sloupce.

		10	4		21	11			
	4				9				
6				41					
22		4	3	7	5				11
4				29	8				
			4						
11					5	7			
			7						
	12	10					29	14	
	12			11					
			18						
	15				6	13			
					6				
	38		6	9	5	8			
	10			8					

„Slyšela jsem, že Váš syn studuje na univerzitě. Co z něho bude, až skončí?“ „Obávám se, že důchodce.“

Ve škole: „Pepíčku, kdo ti pomáhal s domácím úkolem?“ „Nikdo, paní učitelko.“ „Pepíčku, nelží! Kdo ti pomáhal s domácím úkolem?“ „Tatínek.“ „Tak mu vyříd, že Wolker byl Jiří a ne Johnnie.“

TEST PRO MLADÉ ZDRAVOTNÍKY I. STUPNĚ

1. Kolik tepů má průměrný dospělý člověk v klidu za 1 minutu

- a) 40 - 50
- b) 60 - 80
- c) 100 - 120

2. Část dolní končetiny mezi kotníkem a kolennem se nazývá

- a) lýtko
- b) bérce
- c) hlezno

3. Jak nejnáze uvolníme dýchací cesty

- a) co největším záklonem hlavy
- b) vytažením jazyka a jeho připevněním
- c) co největším předklonem hlavy

4. Jak postupujeme při tepenném krvácení na předloktí

- a) končetinu zvedneme a přiložíme sterilní obvaz
- b) končetinu zvedneme, stlačíme v tlakovém bodě nebo v ráně a přiložíme tlakový obvaz
- c) končetinu zvedneme a přiložíme zaškrcovací

5. Rána na předloktí, ze které v pravidelných intervalech vytéká jasně červená krev, znamená

- a) žilní krvácení
- b) tepenné krvácení
- c) vlásečnicové krvácení

6. Popáleniny chladíme

- a) alkoholem
- b) masťou na spáleniny
- c) studenou vodou

7. Málo krvácející tržnou ránu při první pomoci ošetříme

- a) sterilním krycím obvazem
- b) sterilním obvazem s antibiotickou masťou
- c) tlakovým obvazem

8. Při krvácení z nosu musíme postiženého

- a) posadit, zaklonit hlavu a vyzvat, aby dýchal ústy
- b) posadit, předklonit hlavu a stisknout nosní křídla
- c) posadit, zaklonit hlavu a dát do nosní dírky vatou

9. Při uštknutí zmijí do horní nebo dolní končetiny

- a) doprovodíme postiženého do nejbližšího stavení
- b) stáhneme postiženou končetinu nad ránu, necháme ho ležet a přivoláme pomoc
- c) ránu rozřízneme a vysajeme

10. Správná poloha pro poraněné s otřesem mozku je

- a) sed
- b) vleže s podloženou hlavou
- c) stabilizovaná poloha

„Proč máš z dějepisu stále samé pětky?“ zlobí se otec na syna. „Víš, tati, já za to nemůžu! Učitel se ptá na samé věci, které se staly ještě před mým narozením.“

„Pane doktore,“ povídá ustaraná matka, „náš syn si pořád hraje na písku a dělá bábovičky. Dá se to nějak léčit?“ „Proč by se to mělo léčit?“ diví se lékař. „To je přece normální.“ „My si to s manželem taky myslíme, ale snacha se s ním chce kvůli tomu rozvést!“

TEST PRO MLADÉ ZDRAVOTNÍKY II. STUPNĚ

1. Páteř je sestupně rozdělena na tyto oddíly:

- a) krční, bederní, křížová, hrudní a kostrč
- b) krční, hrudní, bederní, křížová a kostrč
- c) krční, hrudní, křížová, bederní a kostrč

2. Funkce červených krvinek je:

- a) srážení krve
- b) imunitní funkce organismu
- c) transport dýchacích plynů

3. Která céva vede z levé komory?

- a) srdečnice (aorta)
- b) krkavice
- c) horní dutá žíla

4. Při hromadném neštěstí ošetříme poraněné se zástavou dechu (1), tepenným krvácením z bérce (2), pneumotoraxem (3), vnitřním krvácením do břicha se šokem (4) v následujícím pořadí:

- a) (2), (1), (4), (3)
- b) (1), (2), (4), (3)
- c) (2), (1), (3), (4)

5. Uvolnění dýchacích cest provádíme:

- a) otevřením dutiny ústní
- b) záklonem hlavy
- c) předklonem hlavy a otevřením dutiny ústní

6. Za jak dlouho dochází k nezvratnému poškození mozkových buněk bez dodání kyslíku?

- a) 3 – 5 min
- b) 15 – 20 min
- c) 20 -30 min

7. Umělé dýchání z úst do úst a nepřímou srdeční masáž u dospělých provádíme:

- a) v poměru 2 vdechy ku 30 stlačením
- b) v poměru 2 vdechy ku 15 stlačením
- c) v poměru 1 vdech ku 5 stlačením

8. První pomoc při šoku:

- a) ošetříme poranění, uložíme do protišokové polohy, zajistíme tepelný komfort a klid kolem poraněného, transportujeme pomocí RZP
- b) ošetříme poranění, přikryjeme dekou, podáme tekutiny, transportujeme do zdravotnického zařízení
- c) ošetříme poranění, podáme uklidňující léky, uložíme do polosedu a transportujeme

9. Postiženého s poraněním hrudníku uložíme do polohy:

- a) na břicho
- b) do polosedu
- c) na záda

10. Žilní krvácení ošetříme:

- a) zdvihnutím končetiny nad úroveň srdce, přiložením tlakového obvazu a fixací postižené končetiny
- b) přiložením sací vrstvy a fixací na dlahu
- c) okamžitým přiložením zaškrcovadla

11. Cizí těleso v ráně:

- a) vždy odstraníme
- b) odstraníme jen volně ležící tělesa
- c) vždy ponecháme a fixujeme

12. Ošetření popálenin 1. a 2. stupně:

- a) chladíme tekoucí vodou, odstraníme kovové předměty, sterilně kryjeme
- b) propícháme puchýře a nanese mast
- c) při improvizovaném ošetření můžeme použít vaječný bílek

13. Technická první pomoc při úrazu elektrickým proudem je:

- a) okamžité ošetření postiženého
- b) ukončíme působení el. proudu s ohledem na vlastní bezpečí
- c) přiskáče po jedné noze a rukou odstraníme zdroj el. proudu

14. Telefonní číslo RZP je:

- a) 150
- b) 155
- c) 158

15. První pomoc při požití kyseliny je:

- a) 4 tablety živočišného uhlí rozpustíme v ¼ litru vody, poraněný to vypije
- b) vyvoláme zvracení
- c) podáme co největší množství vody

16. Zakladatelem Červeného kříže byl:

- a) Henry Dunant
- b) Nikolaj Ivanovič Pirogov
- c) Florence Nightingalová

17. Raněného se zlomeninou hrudní páteře transportujeme:

- a) v polosedě
- b) netransportujeme
- c) v leže

Cílem hry je doplnit chybějící čísla 1 až 9 tak, aby platilo, že v každé řadě, v každém sloupci a v každém z devíti čtverců byla použita vždy všechna čísla jedna až devět. Pořadí čísel není důležité. Čísla se nesmí opakovat v žádném sloupci, řadě nebo v malém čtverci.

					3			
3	6		1	2				8
	8					1	2	3
1	5			3	6			
	9	3				2	6	
			9	5			3	1
8	7	5					1	
9				7	1		8	2
			5					

str. 3**Najdu-li zraněnou osobu, co udělám?**

zavolám dospělou osobu
volám záchranou službu
začnu poskytovat první pomoc
zajistím bezpečný prostor (např. označím autonehodu)
myslím na své bezpečí

str. 6**Pomíchal se nám postup ošetření masivního krvácení**

1D, 2B, 3E, 4A, 5C, 6F

str. 8**Jak vypadá poraněný v šoku?**

c, e, f, h, i, k, l, m, p, q, r

str. 9**Křížovka**

nebo ne

str. 11**Rozdělte následující úkony podle toho, zda se provádějí vždy nebo jen u dospělých nebo jen u dětí**

	Vždy	U dospělých	U dětí
Resuscitaci zahajujeme pokud poraněný nedýchá, zjišťováním tepu na krční tepně se nezdržujeme	✓		
Před zahájením resuscitace voláme RZP		✓	
Nejprve 1 minutu resuscitujeme a poté voláme RZP			✓
Resuscitaci zahajujeme 30 stlačeními hrudní kosti		✓	
Resuscitaci zahajujeme 5 vdechy			✓
Vdechujeme do nosu i úst poraněného			✓
Stlačujeme dvěma prsty v dolní třetině hrudní kosti			✓
Stlačujeme hranou dlaně uprostřed hrudní kosti		✓	
V resuscitaci pokračujeme až do příjezdu RZP	✓		
Resuscitujeme poměrem 30 stlačení : 2 vdechy	✓		

str. 11**Postup ošetření bezvědomého**

- oslovíme
- na záda
- dutiny ústní
- záklon
- dechu
- stabilizovaná
- dechu a tepu

str. 7**Kakuro**

		23	10			34	15			
	4	13	6	7	28	13	7	9		
29	1	8	3	2	5	4	6			
12	3	9	15	1	8	6	10			
	3	34	9	7	16	9	7			
31	2	6	1	4	7	8	3			
8	1	7	14	6	9	23	3			
	3	22	8	9	5	15	10	8	2	
29	2	4	5	3	8	6	1			
10	1	9		16	7	9				

str. 12**Sudoku**

2	1	3	7	4	5	6	8	9
4	5	9	6	8	3	1	2	7
7	8	6	2	1	9	3	4	5
3	7	5	1	2	4	8	9	6
8	9	2	5	6	7	4	1	3
1	6	4	9	3	8	5	7	2
9	3	1	4	5	2	7	6	8
5	4	7	8	9	6	2	3	1
6	2	8	3	7	1	9	5	4

str. 13**Matematická pohádka**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
7	3	5	1,5	24	18	40	48	16	30	správné řešení
T	R	P	Ě	L	I	V	O	S	T	písmeno

str. 16**Kris kros**

karikaturista roku

str. 17**Polohování poraněných**

1F, 2B, 3E, 4G, 5A, 6D, 7H, 8C

str. 18**Kakuro**

	16	28				15	3			
8	7	1	28	5	41	3	1			
41	9	6	7	4	8	5	2			
	7	15	4	3	1	5	2	5		
14	1	9	4	24	6	2	1	3		
41	6	8	5	9	7	4	2			
		23	6	8	9					
	16	4	7	1	2	4	13	5		
28	7	1	2	5	6	4	3			
12	9	3			11	9	2			

str. 19**Sudoku**

9	1	2	4	7	6	8	5	3
3	7	5	2	1	8	4	6	9
6	4	8	5	3	9	2	7	1
2	6	9	3	8	1	5	4	7
5	3	7	9	6	4	1	2	8
1	8	4	7	5	2	9	3	6
8	9	3	6	2	5	7	1	4
4	5	6	1	9	7	3	8	2
7	2	1	8	4	3	6	9	5

str. 20**Osmisměrka**

tak jsem vám přejel faráře

str. 25**Crossword**

human body

str. 25**Sudoku**

3	1	2	5	4	7	6	8	9
4	8	5	6	2	9	1	7	3
7	9	6	1	3	8	2	5	4
8	2	7	4	6	5	9	3	1
1	3	4	8	9	2	5	6	7
5	6	9	3	7	1	4	2	8
6	5	1	9	8	3	7	4	2
9	7	3	2	5	4	8	1	6
2	4	8	7	1	6	3	9	5

3	1	6	7	2	8	5	9	4
4	9	5	1	3	6	7	8	2
7	8	2	4	5	9	1	3	6
1	5	7	3	6	2	8	4	9
8	2	9	5	7	4	3	6	1
6	4	3	9	8	1	2	7	5
9	7	8	6	1	5	4	2	3
2	6	1	8	4	3	9	5	7
5	3	4	2	9	7	6	1	8

str. 29**Najdeš 10 rozdílů**

podkolenky
zuby
náušnice
rukavice
korále
lem na triku
knoflíky
gumička ve vlasech
pták
bota

str. 30**Evakuační zavazadlo**

notebook, zábavní pyrotechnika, fén na vlasy,
kočárek na panenky, koloběžka

str. 31**Osmisměrka**

majore, pan vojn Sládek žádá o opravu bot

str. 34

Dotazník s otazníkem

1. Jak se jmenuje tvůj třídní učitel? (psáno pozadu)
2. Jaká je tvoje oblíbená hra? (čte se každé druhé písmeno)
3. Kdo vyluštil tuto šifru? (čte se střídavě první a druhý řádek)
4. Jaké krvácení je nebezpečnější, tepenné nebo žilní? (Morseova abeceda)
5. V jakém oboru nebo předmětu jsi lepší než ostatní? (posunutá abeceda o jedno písmeno dopředu)
6. Jaký je dnes den? (první písmeno každého slova)

str. 34

Jak vznikl BUNGEE JUMPING?

žena

střemhlav

dospělost

Velké Británii

90

str. 38

Křížovka

se modlili

str. 40

Osmisměrka

asi bych dvanáct nesnědla

str. 41

Test rozumových schopností

- A) 1e 2b 3c 4c
 B) 1c 2a 3b
 C) 1. 19
 2. 39
 3. 128
 4. 14
 D) 1. např. území, zázemí, přízemí
 2. graf
 3. bar, protože ke všem ostatním písmenům
 či skupinám písmen lze připojit příponu -isk.

str. 42

Test z historie

1b, 2a, 3b, 4c, 5b, 6c, 7a, 8a, 9a, 10c, 11c, 12a, 13c, 14a, 15a, 16b, 17a, 18a, 19c, 20c

str. 43

Test z kultury

1b, 2a, 3a, 4c, 5c, 6c, 7a, 8b, 9b, 10b, 11c, 12a, 13a, 14c, 15a, 16b, 17b, 18c, 19c, 20c

str. 45

Test pro mladé zdravotníky I. stupně

1b, 2b, 3a, 4b, 5b, 6c, 7a, 8b, 9b, 10b

str. 46

Test pro mladé zdravotníky II. stupně

1b, 2c, 3a, 4a, 5b, 6a, 7c, 8a, 9b, 10a, 11b, 12a, 13b, 14b, 15c, 16a, 17b, 18a, 19a, 20a

str. 44

Kakuro

		10	4		21	11			
	4	3	1	41	7	2			
6									
	22	2	4	3	7	5	1	11	
4	3	1	29	8	9	5	7		
			4						
	11	1	2	3	5	7	3	4	
		12	10	7	1	4	2	29	14
12	8	4	18	11	2	1	5	3	
15	4	2	3	6	13	9	4		
					6				
		38	3	6	9	5	8	7	
		10	1	9	8	1	7		

str. 47

Sudoku

5	1	2	8	4	3	6	7	9
3	6	7	1	2	9	4	5	8
4	8	9	7	6	5	1	2	3
1	5	8	2	3	6	9	4	7
7	9	3	4	1	8	2	6	5
6	2	4	9	5	7	8	3	1
8	7	5	6	9	2	3	1	4
9	4	6	3	7	1	5	8	2
2	3	1	5	8	4	7	9	6

